Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ. БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

оной гарана | № 170 (16393) | 1983 оной июлиин 24, воскресени | Сэн 3 мүнгэн.

СССР-эй АРАДУУДАЙ ЗУНАЙ VIII СПАРТАКИАДАДА ХАБААДАГШАДТА БА АЙЛШАДТА

Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитет, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум, СССР-эй Министрнүүдэй Совет СССР-эй арадуудай зунай VIII Спартакиадада хабаадагшадые ба айлшадые, физическэ культурын болон спортын, Армида, Авиацида ба Флодто Туһалха һайн дуранай Бүлгэмэй хүдэлмэрилэгшэдые, бүхы физкультурнигууд болон спортсменүүдые халуунаар, үнэн зүрхэнһөө амаршална.

СССР-эй арадуудай Спартакиада —манай социалис гүрэнэй соёлой болон ниитын ажабайдалдахи ехэ үйлэ хэрэг мүн. Энэмнай физическэ культура болон спорт хүгжөөлгэдэ ССР Союзай аха дүү арадуудай амжаһан туйлалтануудай гансал харалга бэшэ, мүн ажаллахаар, ороноо хамгаалхаар тэдэнэй бэлэн байһанай, интернациональна хани барисаанай, ленинскэ национальна политикын илан мандалгын гэршэ бэелэл, залуу наһанай, хүсэ шадалай, гоё һайханай, элүүр энхын һайндэр болоно.

СССР-эй арадуудай Спартакиада хадаа совет спортын амжалтануудай, эб найрамдалые, элдэб оронуудай спортсменүүдэй хоорондо үгэеэ ойлголсолгые, хани барисаанай ба нүхэсэлэй һайн һайхан мэдэрэлые бэхижүүлгэдэ тэрэнэй улам ургажа байгаа үүргын шэнэ гэршэ болоно тодороо.

Совет хүнүүдэй элүүр энхые али болохоор бэхижүүлхэ, тэдэнэй хүдэлхэ шадабариие ба ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ. Соведүүдэй ороной нангин хилэнүүдые, социализмын туйлалтануудые аршалан хамгаалхын тула сэрэгэй-техническэ эрдэм мэдэсэ ба дадал шудалха, арюун зүб ябадалай ба физическэ шэнжэнүүдые бүридхэлгэ, бэе махабад түгэлдэр, элүүр дорюун залуу үетэниие хүмүүжүүлхэ гэһэн физкультурна хүдэлөөнэй гол зорилгые бэелүүлгые физическэ культура болон спорт хүгжэлтэ түгэс социалис обществын эрхэ байдалда хангаха уялгатай.

Физкультурнигууд болон спортсменүүд физкультурна хүдэлөөе хүгжөөлгэдэ шэнэ амжалтануудые туйлаха гэжэ этигэжэ байһанаа Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитет, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум ба СССР-эй Министрнүүдэй Совет элирхэйлнэ.

СССР-эй арадуудай зунай VIII Спартакиадада хабаадагшадта аза талаантай стартнуудые, спортивна үндэр дүнгүүдые, шэнэ рекорднууд болон илалтануудые, олимпийскэ хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадахыень, ажалдань, һуралсалдань амжалтануудые хүсэнэбди.

Физкультурнигууд болон спортсменүүд! Физкультурна хүдэлөөндэ хүн зониие олоор хабаадуулагты! Совет спортын алдар солые арьбадхагты!

Советскэ Союзай арадуудай интернациональна эбдэршэгүй нэгэдэл ба аха дүүгэй хани барисаан, манай обществын хүсэ шадалай зориг бадаруулагша эшэ үндэһэн мандаха болтогой!

Манай агууехэ Эхэ орон — Совет Социалис Республикануудай Союз мандаха болтогой!

Советскэ Союзай Ленинскэ Коммунис парти оршон мандаг лэ!

КПСС-эй Центральна Комитет	СССР-эй Верховно Соведэй Президиум	СССР-эй Министрнүүдэй Совет

НӨӨДЭР — ХУДАЛДАА НАЙМААНАЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ ҮДЭР

АЖАЛАЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ ХӨӨРЭНЭ

ҺЭХЭЛ ҮРЭН ҮГ ЛЭ!

...лай түлөө түлэгдэдэг ...нэй гуримые нарижуу... бэшэ, мүн хүнүүдтэ ...аае хэрэгтэй соонь үй... Тиихэдээ шана... эгээл үндэр эрилтэ ...эй...» — гэжэ нүхэр КПСС-эй ЦК-гай июнь Пленум дээрэ үгэ хэлээ һэн.

...хала удхатай үгэнүүд ...хэдэ бидэнэртэ, худалдаа хүдэлмэрилэгшэдтэ, мүн ...нэ. һайн шанартай, ая... гдсоһон хүбсаһа хунар, ...эр, түргэн худалдагдаhан абагшадшье сэдьхэ... яртайнууд үлэдэг ха ...нэгэн хүбсаһанай муу... гү, али тэрэниие шэлэн ...нь зохидоор тааараагүй ...эды ехэ гомдолтой бай... мэ ушарнуудта бидэнэр ...дайнгаа урда зэмэтэй ...адагбди. Ушар нимэ... ...й, тааруу зохид эд ба... нгаа хүн зониие гүйсэд ...г байнабди.

...эг магазин Зэдын рай... Петропавловка һуури... үүдэй нэгэндэ оршодог манайда гансашье һуу... ...г бэшэ, мүн районой... хозуудай ажалшад олоо... ...тай эд бараагаа шэлэн ...рлын ажахынуудай малшодой хэһэн захилнуу... соонь дүүргэхые, тэдэ... шэнэ, һайхан эд бараа... оролдодог гээшэбди.

...тив 6 хүнһөө бүридэнэ. ...нда ажалша бэрхэ, түлөөр баян хүнүүд бии. ...гэхэдэ, ажалай түрүү... ...ишмарева, Е. Т. Гри... Магазинине даагша Ма... ...рпухова мүн лэ олон худалдаа наймаанда хү... ...хэнэр. Бидэнэр залуу ...р, ажалдаа дуратайгаар оролдонобди. Коллек... ...урган хүмүүжүүлэгшэд ...дэнэр тус тустаа залуу ...е бэе бэедээ абаад, дүй ...лдадаг заншалтай болон... ...ые түрүүшын үдэрһөө ...алэһэн мэргэжэлдээ ду... ...жүүлхэһээ гадуур най... ...гэн бэшэ хүдэлмэриин ...һургаха эрилтэ табиг... ...нь. наймаалагшадай хү... ...рюусалгатай хэрэг мүн. ...үргэлжэ харилсаха, тэ... ...эд бараа, хүбсаһа хунар ...гансашье илдам, энэр... ...үлхэ бэшэ, мүн ехэхэн тэсэбэритэй байха хэрэгтэй.

Саашадаа бэрхэ наймаалагшад болохо хүсэл эрмэлзэлтэй, дүршэлтэй бэрхэ хүдэлмэрилэгшэд болоhо шадахаар басагад коллективтэмнай үсөөн бэшэ, Галина Козлова, Лидия Москвитина, Людмила Суровцева гэгшэдэй манай магазинда ажаллахаар эльгээгдэһээрни тиимэшье ехэ саг үнгэрөөгүй. Тиигэбэшье тэдэнэр манай омогорхол болоhо үрдинхэй. Худалдан абагшадтаа налгай зохидоор хандан, тэдэнэртээ зүбшэн хөөрэлдэжэ байгаад, тааруу зохид костюм гү, али плати шэлэн абахыень харахадаа бидэнэр үнэн зүрхэнһөө баясан байдагбди.

Өөр тухайгаа хэлэхэ болоо һаа, худалдаа наймаанай зэргэдэ 1955 онһоо хүдэлнэб. Захааминай районой Санагын дунда һургуулиин 9-дэхи класс дүүргэһээр лэ ажабайдалайнгаа замда гараа һэм. Тэрэ гэһээр 28 жэл үнгэршэбэ. Энэ хугасаа соо олон ондоо магазинуудта наймаалагшаар ажаллааб. Эдеэ хоолой, эд хэрэглэлэй болон бусад шэглэлэй худалдаа наймаанай эмхинүүдтэ хүдэлхэ үедөө олон тоото, дүй дүршэлтэй хүнүүдээр ушарха, һанамжа, дурадхалнуудаа хубаалдаһан байнаб. Хани нүхэдэй дэмжэлгэ, тэдэнэй урихан хараса, дулаахан миһэрэл ходоолоо хүниие далижуулдаг, һайхан хэрэг тээшэ эрмэлзүүлдэг гээшэ. Минии, хүдөөгэй юрын наймаалагшын ажал хэрэгые Эхэ ороминай үндэрөөр сэгнэн, 1969 ондо совет худалдаа наймаанай отличник гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртөөгөө бэлэй. 1973 ондо «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор шагнагдаа һэм. Коммунис ажалай ударник гэһэн нэрэ зэргэтэйб. Мүнөө сельсоведэй депутадаар һунгагданхайб. Хани нүхэдэйнгөө, нютагайхидайнгаа этигэл найдабарииень харюулхын түлөө бүхы хүсэ шадалаа элсүүлэн ажаллахые оролдоноб.

Нэгэ багахан, эбтэй бүлэ болон нэгэдээд ажаллажа байһан коллектив соохи гэшүүдэй харилсаа холбоонһоо тэдэнэй амжалта дулдыдадаг гэжэ мэдээжэ. Манайшье коллективэй гэшүүдэй хоорондохи харилсаан, бэе бэеэ ходоодоо дэмжэхэ ябадал бидэнэй амжалтын эхин болоно.

Д. БАНЗАРХАНОВА,
Зэдын районой Петропавловка һууринай магазинай наймаалагша.

РЕСПУБЛИКЫМНАЙ АЖАЛАЙ ҮДЭР

ТҮСЭБҺӨӨ ГАДУУР АЯАР 1100 ЦЕНТНЕР

Арбан нэгэдэхи табан жэлэйнгээ гол гурбадахи жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө мүрысөөндэ оролсоһон Прибайкалиин районой ажахынуудай үхэршэд, гахайшад горитой илалта туйлаһанаа мэдээсээ. Тобшолбол, районой колхоз, совхозууд гүрэндэ мяха тушааха хахад жэлэйнгээ түсэбые хорин хоногоор уридшалан дүүргэһэн байна.

Дурсагдагша районой ажахынууд жэлэй эхинһээ хойшо бэлэдхэлэй пунктда бүхыдөө 8960 центнер мяха тушаажа, зургаан һарын даабариһаа гадуур 460 центнер мяха гүрэндөө худалдаа. Тиихэдэ июнь һарын эсэслэтэр колхоз, совхозуудай коллективүүд гүрэндэ 680 центнер мяха эльгээхээр шиидэнхэй ажаллана.

Хахад жэлэй түсэбэй дүүргэлтэдэ «Прибайкальский» совхозой коллектив горитойхон хубитаяа оруулаа юм. Энэ ажахы бүхыдөө 7060 центнер мяха худалдаһаншье һаа, июнь һарын һүүлшын үдэрнүүдтэ үшөө 340 центнер мяха тушааһан байна. Иигэжэ бүхы дээрээ тус совхоз гүрэндэ зургаан һарын түсэбһөө гадуур 1100 центнер продукци худалдаһан байна.

Д. НИКОЛАЕВ.

ҮҮСХЭЛШЭДЭЙ УРЯАГААР

Район доторoo шэнэ үүсхэл гаргаһан Аргатын совхозой залуушуулай уряае Хурамхаанай районой ажахынуудай залуу һаалишад, үхэршэд, хонишод болон механизаторнууд һайшаан дэмжэжэ, дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгануудые абаһан юм. Жэшээлбэл, һаяхан Хурамхаанай совхозой Гамбулай-Нугын, мүн Ехэ-Нугын һү һаалиин фермэнүүдэй залуу һаалишад үүсхэлшэдэй уряае һайшаан дэмжэжэ, шэнэ зорилгонуудые хараалаад гэхэ гү, али һү һаажа гүрэндэ тушааха квартала... хахад жэлэйнгээ түсэбые жэнишэдгүй дүүргэжэ ябана. Эндэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ һаалишад Эльвира Будаева, Татьяна Тудупова, Цырма Будаева гэгшэд залуушуулай дундаһаа онсо шалгарна.

Мүнөө урид абаһан социалис уялгаяа шэнэлэгшэд республика доторoo үүсхэл гаргаһан Хориин районой малшадай уряада харюу болгон, нажарай сагта сагаан эдеэ элбэгжүүлхын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлэн ажаллана.

В. ДОРЖИЕВ.

Түмэр харгын Галуута-Нуурай дистанциин хүдэлмэришэд байгша ондо өөһэдынгөө хүсөөр 300 гахайн багтаамжатай яһала ехэ байра бариба. Мүнөө үедэ түрүүшын зуугаад гахай тэжээхээр гүйсэд бэлэн: тэжээлэй нөөсэ байгуулагдаһан, гахайн байра соохи элдэб түхэлэй механизмууд ашаглалгада тушаагданхай.

Гахай тэжээхэ энэ байра яһала һайнаар түхеэрэгдэһэн байна. Тэрээн соонь тэжээл бэлдүүлхэ цех, уһа бүлэхэ бүлүүр, тэрэшэлэн гахайн тэжээл оньһон аргаар хубаарилха түхеэрэлгэ бии. Эдэ бүгэдэ түхеэрэлгэнүүд гахайнуудые һайнаар харууһалха арга олгоно.

ӨӨҺЭДЫНГӨӨ ХҮСӨӨР...

Энэ барилга дээрэ механик С. М. Венедиктов эдэбхи үүсхэлтэйгээр хүдэлбэ. Энэ нүхэрнай дүүжэн харгы табилгада хабаадалсаһан, тэжээл бэлдүүлхэ цех болон малай байра дулаасуулха системэ ухаалан зохеоһон байна. Электро-гагнуурша В. П. Вторушин болон бусад харгышад энэ барилга дээрэ онсо шалгарба.

Р. БАЛДАНОВ.

ТҮРҮҮШЫН 300 ЦЕНТНЕР

Бэшүүрэй районой «Рассвет» колхозой үбһэшэд энэ жэлдэ ниитынгээ адууһа малда хүсэд хүрэхэ тэжээл нөөсэлхэ хэрэгтэ онсо анхарал хандуулна. Энэ ажахын Василий Тимофеевич Афанасьевай даадаг лугомелиоративна звеногой коллектив Ехэ ольтирог гэжэ газарта һүүлэй хоёр үдэрэй туршада 300 гаран центнер һайн шанартай үбһэ бэлэдхэбэ.

Н. ДАМБАЕВ.

УРГАСА ХАРУУҺАЛАГДАНА

Хура бороотой энэ жэлдэ таригдаһан бүхы ургамалнуудай нюдэ баясуулма үндэрөөр ургажа, хээрын зайгуул жэбарта хүхэрэн долгилон харагдана. Теэд энээнэй хажуугаар шииг нойтоехэтэйдэ буртаг ногоон элбэгээр ургаба. Ушар иимэһээ тэрэниие олошоруулангүй, эртээнһээ усадхаха, ургасаяа харууһалха талаар яһала ажал ябуулжа байнхайбди.

Манай отделениин хартаабхашан Ленинэй орденто Л-Н. Д. Гыргенов 75 гектар плантаци дээрэ үрэһэсэ саг соонь һуулһаһан юм. Һуулдэнь ургасынгаа бултайхаһаа урид борнойлоо бэлэй. Энэ борнойлолгоёо долоон хоногой туршада дүүргэһэн юм. Мүнөө хартаабхынгаа бултайһан хойно баһа борнойлжо дүүргэбэ.

Отделениимнай кукурузашан, Октябриин Революциин орденто Д. Л. Эрдынеев мүнөө жэлдэ кукурузаяа наран сэсэгтэй холижо, һайнаар элдүүрилэгдэһэн ба утэгжүүлэгдэһэн газарай хүрьһэндэ һуулгаһан юм. Плантаци дээрэхи ургасань жэгдээр гаранхай. Дүршэл ехэтэй кукурузашан тарилга дээрэхи буртаг ногооной бултайжа эхилхэтэй хамта борнойлон усадхана. Кукуруза болон наран сэсэгэйнгээ бултайхаһаа урид гирбишдүүдээр элдүүрилһэн юм. Мүнөө поли дээрэнь буртаг ногоон харагданагүй.

Суута хартаабхашан Л-Н. Д. Гыргеновэй хүбүүн Геннадий мүнөө жэлдэ үнэтэ тэжээл болохо куузику ургуулха гэжэ шиидэһэн юм. Мүнөө 20 гектар дээрэ таригдаһан тус ургамалаа ряд хоорондуурнь элдүүрилжэ байна. Тэрээндэ Охор-Шэбэрэй найман жэлэй һургуулиин һурагшадай үйлэдбэриин бригада туһална. Һүүлдэ химическэ аргаар элдүүрилхэ юм.

Мүн бэшэшье ургамалнуудаа харууһалха, паараа культиваци хэхэ талаар ехэ ажал хэгдэжэ байнхай.

Б. ТАХАНОВ.
Түнхэнэй районой Саянай совхозой Охор-Шэбэрэй отделениин түрүүлэгшэ.

СПОРТЫН, ЗАЛУУШУУЛАЙ, ХАНИ БАРИСААНАЙ ҺАЙНДЭР

СССР-эй арадуудай зунай VIII спартакиада баярай оршон байдалда нээгдэбэ

В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ түбэй стадион манай ороной спортивна гол гуламта — советскэ болон дэлхэйн спортын түүхэдэхи алдарта олон хуудаһануудтай холбоотой юм. Мүнөө энэ стадион гоё һайханаар шэмэглэгдэнхэй. СССР-эй арадуудай зунай VIII спартакиадын финальна мүрысөөнүүд эндэ, июлиин 23-да, баярай оршон байдалда нээгдэбэ. Энэ хадаа спортын, залуу наһанай, хани барисаанай талаар бүгэдэ арадай һайндэр болоно. Энэ спартакиада гээшэ эгээл олониитын хабаадалгатай мүрысөөн мүн. Тэрэ хадаа Совет Социалис Республикануудай Союзай 60 жэлэй ойе мэнэ һая тэмдэглэһэн, аха дүүгэй бүлэ дотор хамтарһан совет арадуудай бата нэгэдэлые үшөө дахин гэршэлэн харуулна.

Манай спартакиада бүхэн Эсэгэ ороной болоод дэлхэйн спортын нэгэ гайхамшаг шата болодог. Мүнөө Москвада үнгэргэгдэһэн олимпийскэ нааданууд олониитын спортын хүгжэлтэдэ шэнэ ехэ түлхисэ болоhо үгэбэ.

Манай орон дотор спортивна хүдэлөөе хүгжөөхэ хэрэгтэ Коммунис парти болон Совет правительство угаа ехэ анхарал хандуулдаг гээшэ. Энэ хадаа совет хүнүүдые урмашан зоригжуулна.

Совет ороной бүхы республикануудай, спортивна бүлгэмүүдэй хариин гүрэнүүдэй тугууд стадионой оршон соо һолонго мэтээр толорно.

Энэ һайндэрэй хүндэтэ айлшадай дунда—совет физкультурна хүдэлөөнэй ветеранууд, алдар сууда гараһан чемпионууд, үйлэдбэриин түрүүшүүл, олониитын түлөөлэгшэд байлсана. Трибунанууд дээрэ — Москвада түлөөлэгдэһэн хэдэн гүрэнүүдэй дипломатическа түлөөлэлгэнүүдэй толгойлогшонор, уласхоорондын олимпиин комитедэй президент Х. А. Самаранч, уласхоорондын спортивна федерацинуудай, олимпийскэ национальна комитедүүдэй хүтэлбэрилэгшэд, спортын министрнүүд байлсаба.

Манай Эхэ ороной һүлдэ-суурян ханхинан соностоно. Кремлиин хонхонууд шэнхинэнэ. Стадионой талмай дээрэ спортсменүүд гаража «8» гэһэн тоо харуулба.

(Эхин. Түгэсхэлынь 2-дохи нюурта).

КИЕВҺЭЭ МОРДОБО

КИЕВ. Июлиин 23. (ТАСС). ВСРП-гэй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Я. Кадар түрүүтэй ВНР-эй партийно-правительственна делегаци мүнөөдэр Киевһээ Эхэ орондоо бусаба. КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй уряалаар хани ёһоной албанай хэрэгээр энэ делегаци Москвада ерэһэн байгаа.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Украинын компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь В. В. Щербицкий, КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. В. Русаков болон бусад тушаалтад аэродром дээрэ Я. Кадарые үдэшөө.

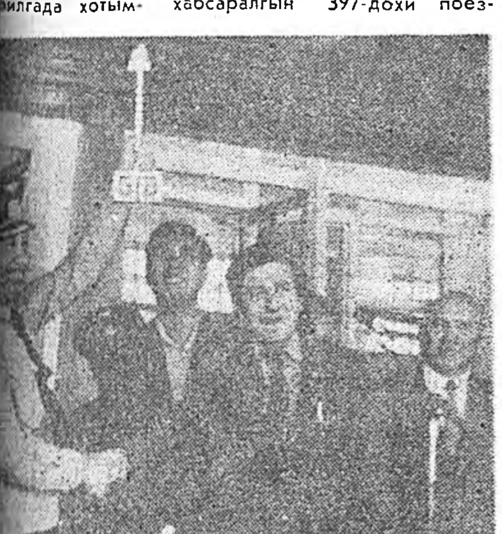
ШЭНЭ АЭРОВОКЗАЛ

...бүтээгдэһэн шэнэ аэровок... ...эрэһэн хүн бу... ...зэрэлгээ та... ...ржадэр Улаан... ...ай түлөөлэг... ...риятиин хүдэл... ...олон барилга... ...вокзалай ашаг... ...идэ зорюулаг... хабаадаба. ...ухэд, барилга... ...хан аэровокзал ...о барижа үгэ... ...рые хүргэнэ... ...о дүрбэн зуун ...е багтааха шэ... ...рилгада хотымнай олон тоото предприятинуудай барилгашад, проект зохёогшод хабаадажа, унинэй хүлеэгдэһэн шэнэ аэровокзал гүрэнэй комиссида тушааба гээшэ. Барилгашадай хэһэн, бүтээһэн хүдэлмэридэ гүрэнэй комисси эрхим сэгнэлтэ үгэбэ, — гээд Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо, гүрэнэй комиссиин түрүүлэгшэ В. И. Чернышэй хэлэхэдэнь, сугларагшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаа.

Аэровокзалай бүхы барилгануудые бүтээһэн барилгахабсаралгын 397-дохи поездын начальник В. А. Ярошкевич, ахалагша прораб М. Г. Пакулин, бригадир А. Я. Францкевич гэгшэд үгэ хэлээ.

Шэнэ аэровокзалай барилгада хотын олон предприятинуудай, эмхи зургаануудай түлөөлэгшэд хабаадалсаа гээшэ. Эндэ хүдэлһэн барилгашадай түрүү бригадирнууд — А. Я. Францкевичэй коммунис ажалай бригада, Буряадай АССР-эй габьяата барилгашад В. А. Махнин, Н. Д. Ковалык, шулуушад Б. Н. Коваленко, барилгын досоо, газаа талые гоёон шэмэглэһэн А. А. Деревцова, Л. А. Москалева гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг, мүн Е. Н.Шаргаевагай комсомол-залуушуулай, П. И. Осодоевой уран дархашуулай бригаданууд шэнэ барилга дээрэ ажаллахадаа, бүхы хүдэлмэреэ богони сагай хугасаа соо дүүргэжэ шадаа ха юм. Мүн шэнэ барилга дээрэ Москва хотоһоо «Союзметроспецстройн» урашуул хабаадалсажа, аэровокзалай досоо талые мрамораар гоёолсоһон байна.

— Улаан-Үдын авиапредприятиин хүдэлмэрилэгшэдые шэнэ аэровокзалтай болоһонтойнь дашарамдуулан, хотын барилгашадай үмэнэһөө амаршалаад, һүлдэ тэмдэгэй түлхюур барюулхыемни зүбшөөгыт, — гэжэ нүхэр Ярошкевичэй хэлээд, түлхюурээ авиапредприятиин начальник Г. М. Пономаренкодо барюулхадань нэрьемэ альга ташалган болоно.

КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Е. Ф. Карпова улаан торгон лентэ хайшалжа, сугларагшадые шэнэ байшан гэртэ орохыень урина.

КПСС-эй обкомой секретарь, РСФСР-эй Верховно Соведэй депутат В. Г. Бирюков митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ барилгашадта халуун зүрхэнэй баяр баясхалан хүргэбэ. Мүн митингдэ Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ В. Б. Саганов, КПСС-эй обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй хүдэлмэрилэгшэд хабаадалсаа.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Һүлдэ тэмдэгэй түлхюур барюулагдана. 2. Е. Ф. Карпова лентэ хайшалжа байна. 3. Шэнэ аэровокзал.

А. ШОЙЖОЛОВОЙ фото-зурагууд.

КПСС-эй ЦК-гай ИЮНИИН (1983 он) ШИИДХЭБЭРИНҮҮДЫЕ БЭЕЛҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ

МАНАЙ ҮГ ЗОРИЛГО

Хүнүүдые коммунис ёһоор хүмүүжүүлгын үндэһэ һуури— научна, марксистско-ленинскэ үзэл бодол бүрилдүүлэн хүмүүжүүлгэ гэээшэ манай хубилашагүй зорилго байһан, байһааршье. Имэ үзэл бодолтой байхадаа, коммунистнууд, ажалшад, мүнөөнэй социально-экономическа асуудалнуудые зүбөөр сэгнэжэ, зорилгонуудые манай эсэсэй үг зорилгонуудтай холбожо, али бүхы харша ябадалнуудтай гүнзэгы үндэһэ баримтатайгаар тэмсэжэ шадаха, ушар ёһо мэдэхэ полититууд болодог гээшэ. Энээн дээрэһээ теориин асуудалнуудаар һонирходог байхаар коммунистнуудые хүмүүжүүлгэдэ парти һуларшагүй анхарал хандуулдаг юм. Эндэ манай партийна һуралсалай системэ хубитаяа, туһа нэмэриеэ оруулха уялгатай гэжэ КПСС-эй ЦК-гай июниин (1983 он) Пленумэй шиидхэбэринүүд дотор заагдана.

Революционно теорие шудалха, социалис мэдэрэл үсэд нэтэрүүгээр хүмүүжүүлэн бүрилдүүлхэ, коммунистнуудые, бүхы ажалшадые политическэ талаһаань гэгээрүүлхэ, хүмүүжүүлхэ гэһэн гүн гүнзэгы үзэл бодол В. И. Ленинэй бүхы зохёолнууд доторһоо һабагшатан гарана.

Коммунистнуудай теоретическэ һуралсал хадаа түрүү үүргыень батадхан бэхижүүлхэдэ, мүн хүгжөөхэдэ, партиин дайшалхы хүсэ шадалые дээшэлүүлхэдэ, марксизм-ленинизмын пролетарска интернационализмын ёһо гуримуудай үндэһөөр тэрэнэй бүхы гэшүүдые үзэл сурталай-политическэ болон эмхидхэлэйнь талаар хүмүүжүүлэн хүгжөөхэдэ нилээд ехээр нүлөөлнэ, аша туһа хүргэнэ.

Һуралсалдаа үнэн зүрхэнһөө хандажа, ажалай бүтээсые, мүн үйлэдбэриин, бүхы хүдэлмэриин ашаг үрэ болон шанарые дээшэлүүлжэ, эрхим ажалай үльгэр жэшээ харуулжа байдаг коммунистнууд яһала олон гэжэ тэмдэглэхэ ёһотой.

Би нютагайнгаа нэгэдэмэл партийна организациин коммунистнуудай политическэ һуралсалые 4 жэлэй туршада хүтэлбэрилнэб. Эндэ үнгэрэгшэ һуралсалай жэлдэ 37 коммунистнар марксистско-ленинскэ үзэл бодолой талаар өөһэдынгөө эрдэм мэдэсэ дээшэлүүлээ. Һуралсалда хабаададаг коммунистнууд ондо ондоо организацинуудта хүдэлдэгшье һаа, хэшээлдээ яһала эмхи гуримтайгаар ябаа гэжэ тэмдэглэе. Партийна бюрогой анхаралаар, тэрэнэй аша туһаар хэшээлдээ гээгдэгшэдгүй болоо шахуубди. Партийна суглаанай шиидхэбэриин ёһоор, ямаршье шалтаггүйгөөр хэшээлдээ гээгдэһэн һурагшад зачет үгэхэ, ондоогоор хэлэхэдэ, хаяһан хэшээлэйнгээ темын удхые өөрөө шудалан үзөөд, тэрээнээ тайлбарилан хөөрэжэ үгэхэ ёһотой. Ямар нэгэ тусхай шалтагаар гээгдэһэн хүндэ туһа хүргэгдэдэг, хаана, ямар ном сооһоо энэ темые шудалан үзэхэб, гол удхань ямар бэ гэжэ ойлгуулагдадаг байна. Сэдьхэл бодолоо хүгжөөн һалбаруулха, үйлэдбэриингөө даалгабаринуудые болон ниитынгээ уялгануудые амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ политическэ һуралсал нилээд ехээр нүлөөлнэ гэжэ коммунистнууд диилэнхидээ һайн ойлгодог болонхой. Һуралсалдаа үнэн сэхээр хандадаг, тэрэнэй удха шанарыень ойлгодог нүхэдэй дундаһаа ОРС-ын таһагые даагша В. К. Кузьмичева, врач-гинеколог М. Д. Рак, НГЧ-гэй мастер В. В. Числов, хүүгэдэй саадай хүмүүжүүлэгшэ Е. И. Шальнова, поселково Соведэй гүйсэдкомой секретарь Р. Ф. Дульская, гүрэнэй банкын таһагые даагша А. М. Фролова болон бусадые дурдамаар.

Марксизм-ленинизмын һургуулида ябагшад ооһэдынгөө коллективүүдтэ политическэ мэдээсэлнүүдые хэдэг, зариманиинь коммунис ажалай һургуулинуудай хүтэлбэрилэгшэд юм. Жэшээлхэдэ, хилээмэ баридаг газарта Н. Г. Ловушкина, нефтебазада В. Н. Воронин гэгшэд политическэ мэдээсэлнүүдые хэнэ, поликлиникын коммунис ажалай һургуулие З. М. Захарова хүтэлбэрилнэ.

Өөрынгөө үзэл сурталай болон теоретическэ талаар хүгжэн ургаха ябадалда хайша хэрэгээр хандадаг коммунистнууд бидэнэй дунда үшөөл дайралдадаг гээшэ. Политическэ һуралсалайнгаа хэшээлнүүдые гээхэ, үгы гэбэл ямар нэгэ «хэһээлтэ» гаража байһан шэнгеэр хэшээлдээ ябадаг хүнүүдшье бии. Зарим нэгэн хэээ, үни заяанда абаһан эрдэм мэдэсэмни юунһээшье үлүү ехэ, теоретическэ талаар дахяад эрдэмээ дээшэлүүлһэнэй үлүү гэжэ бододог байха юм.

Теэд ниитын эрдэм ухаан нэгэл хэмжээндэ байдаггүй, ходол хүгжэжэ, хубилжа байдаг гээшэ ааб даа. Энээн дээрэһээ марксизм-ленинизмын теориин баялигые гүнзэгыгөөр шудалан үзэхэ, үдэр бүриингөө бодото ажал хэрэгтэй холбохо, тэрэниие хэрэг дээрээ бэелүүлхэ гээшэ КПСС-эй гэшүүн бүхэнэй эгээл шухала уялга гэжэ Устав дотор хэлэгдэнхэй. Тиимэһээ бидэнэр энэ уялгаяа хэлбэришэгүйгөөр дүүргэхэ ёһотойбди. Имэ коммунистнуудай дунда Е. А. Коноваленко, И. М. Фролов гэгшэдые тэмдэглэхэ хүсэлтэйб.

Манай партийна организацида һара бүри суглаан үнгэргэгдэжэ, КПСС-эй гэшүүд хэр зэргэ хүдэлжэ, ямар амжалта туйлаһан тухайгаа, ниитын даалгабари хэр зэргэ, яажа дүүргэжэ байһан, өөрынгөө политическэ, соёл болбосоролой хэмжээ хайшан гэжэ үргэдхэн дээшэлүүлжэ байһан тухайгаа тоосодог юм. Юу хэлэхэб, нүхэдэйнгөө урда зарим нэгэн нилээд улайгаа, сайгаа юм ааб даа. Теэд һүүлээрнь тэрэ хүн өөрыгөө бүри шүүмжэлхы янзаар шэнжэлжэ, өөртөө эрилтэ ехэтэйгээр хандадаг болоно бшуу.

Үнгэрэгшэ һуралсалай жэлдэ бидэ СССР-эй Эдеэ хоолой программа шудалан үзөөбди. Энэ темэ ехэ һонирхолтой, үдэр бүриимнай ажал хэрэгтэй нягта холбоотой. Тиимэһээ хэнэйшье зүрхэ сэдьхэл хүлгүүлдэг, хүсэл эрмэлзэлыень бадаруулдаг гэжэ тэмдэглэхэ байнаб.

Би политическэ хэшээлнүүдтээ бэлдэхэдээ, «Политическое самообразование», «Совет профсоюзууд», «Партийна ажабайдал» гэжэ журналнуудые, «Правда», «Советская Россия», «Экономическая газета», «Правда Бурятии» гэхэ мэтэ газетэнүүдые хэрэглэдэгби. Библиотекэдэ хүдэлдэг хадаа «Пропагандистын буланда» хэрэглэгдэхэ материалнуудые суглуулжа, тэдэнээ тусхай бүлэг, һубаряагаарнь согсолноб. Өөрынгөө хүтэлбэрилдэг һургуулида хэрэглэгдэхэ материалнуудһаа гадна политическэ талаар гэгээрүүлгэтэй холбоотой олон зүйлнүүдээр һонирходогби. Жэшээлхэдэ, «Үзэл сурталай хүдэлмэриин болон политическэ гэгээрэлэй дүй дүршэлһөө», «Уран гоёор хөөрэхэ шадабари тухай», «Ном дээрэ хүдэлхэ арга нүхэсэл» гэхэ мэтэ заабаринуудые шудалан үзэхэдэ, ехэ һонин. Хэшээлдээ бэлдэхэдээ имэ һайн, таатай зохид заабаринуудые хэрэглэхэдээ, өөртөө бүри эрилтэ ехэтэйгээр хандажа, өөрөө өөрынгөө һуралсалые дээшэлүүлхэ хүсэл эрмэлзэлдэ анхаралаа ехээр хандуулнаб. Иигэжэ оролдохо бүреэ шэнэ юумэ ойлгожо абаха эрмэлзэл түрэжэ, һурагшадайнгаа анхаралые, эдэбхи үүсхэлыень элсүүлхын тула үзэжэ байһан асуудалаа хайшан гээд хөөрөө, заагаа һаа, аша үрэнь ехэ болохоб гэжэ бодомжолноб. Хэшээлээ үнгэргэхэдөө, техническэ хэрэгсэлнүүдые хэрэглэдэгби. Мүн харуулан ойлгуулха зурагууд шагнагшадай анхаралда табигдадаг. Һурагшад тусхай реферат бэшэжэ бэлдээд, үгэ хэлэдэг байна. Тиихэдэ бодото ажал хэрэгтэй холбоотой даалгабари үгтэдэг юм.

Хэдэн жэшээ абажа харая. Һуралсалай жэлэй эхиндэ, эгээл түрүүшын «Сүлөөтэ республиканүүдай эбдэршэгүй холбоон» гэжэ асуудалые шудалан үзэхэдөө, шагнагшадта хэдэн даабари үгөө һэм. «Буряад орон арадуудай нэгэн ниитэ бүлэ соо», «Наушки тосхоной түүхэһээ» гэһэн хөөрөө бэлдэхэ, В. И. Ленинэй сүлөөтэ республиканүүдай холбоон тухай бодолнуудые статьянуудһаа согсолон уншаад, реферат бэшэхэ гэһэн даабаринуудые һурагшад дүүргээ һэн. Тиихэдэ номой, мүн плакат зурагуудай выставкэ эмхидхэгдээ.

СССР-эй 60 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай суглаанай материалнуудые шудалхадаа, «Агууехэ арадай үнэн сэхэ ябадал» гэжэ баримтата фильмһээ хэһэгүүд харуулагдажа, энэ суглаанһаа миндаһан дээрэ буулгагдаһан үгэнүүдһээ хэһэгүүд шагнагдаа. КПСС-эй ЦК-гай ноябриин (1982 он) Пленумэй, СССР-эй Верховно Соведэй долоодохи сессиин материалнуудые шудалан үзэхэдөө, Наушки тосхониие болбосон түхэлтэй болгохо талаар 1983 оной бюджет тухай хөөрэжэ үгэхыень поселково Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ П. Е. Милехиниие уряа һэмди. Энэ хөөрэлдөөн хүн бүхэнэй зүрхэ сэдьхэл хүлгүүлжэ, ухаан бодолыень эдэбхитэйгээр хүдэлгэһэн, тиигэжэ шэнэ һанамжа, дурадхалнууд оруулагдаһан байна.

Марксизм-ленинизмын һургуулида хабаадагшад КПСС-эй ЦК-гай ноябриин (1982 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдые, СССР-эй Верховно Соведэй долоодохи сессиин материалнуудые шудалан үзэхэдөө «Мүнөөнэй үе шатада КПСС-эй аграрна политика», «Эдеэ хоолой программа» гэхэ мэтэ диафильмнүүдые хараа һэн. Юрэнхыдөө диафильм, кинофильм гэхэ мэтэ зүйлнүүдые харалга хэшээлэй түгэсхэлдэ дурадхагдадаг юм. Имэ онол арга һурагшадай материалаа хадуужа абахада ехэ туһатай. Үшөө шагнагшадта туһа хүргэхэ зорилготойгоор хэблэлдэ тунхаглагдаһан зохёолнуудай болон шэнэ һонинуудай шэнжэлэл хэгдэжэ, имэ литература библиотекэ дотор эли газарта табигдадаг.

Политическэ гэгээрэлэй, марксизм-ленинизмын теориин үг баялигые сағ үргэлжэ шудалхада, бидэндэ ехэ аша туһатай байһаниинь манай партийна организациин бүхы ажал ябуулга дээрэһээ эли тодоор харагдана.

Мүнөө партиин Центральна Комитедэй июниин (1983 он) Пленумэй Үзэл сурталай, ниитэ-политическэ хүдэлмэриин асуудалнуудаар абаһан гол шиидхэбэринүүд, эндэ нүхэр Ю. В. Андроповой хэлэһэн программна удхатай үгэ бидэнэй, бүхы коммунистнуудай урда шэнэ, бүри ехэ харюусалгатай зорилгонуудые табяад байна. Энээн дээрэһээ энэ нангин зорилгые гүн гүнзэгыгөөр ажалша түмэндэ идхан ойлгуулха, тэрэниие бодотоор бэелүүлхэһээ һайн һайхан хэрэг үгы гэжэ бидэнэр һананабди. Энээнэй түлөө бүхы хүсэ шадалаа зорюулхабди.

Р. РУССКИХ,
Наушки тосхоной нэгэдэмэл партийна организациин пропагандист, профсоюзай библиотекын филиалые даагша.

СПОРТЫН, ЗАЛУУШУУЛАЙ, ХАНИ БАРИСААНАЙ ҺАЙНДЭР

(Түгэсхэл. Эхиниинь 1-дэхи нюурта).

Уран һайханаар шэмэглэгдэһэн трибуна дээрэ «Катюша» гэдэг дуунай аялга доро эдир басаган гаража ерэнэ. Энэмнай мүнөөнэй спартакиадын ехэ эзэн болоһон байба. Тэрэ хүрибтэр шара үнэтэй сарафан үмдэһэн, толгойдоо сэнхир пулаад боосон басаган бэлэй. Энэ басаган ендэрһээ буунаар стадион дээрэ боложо байһан хатар нааданда хамжан оролсоно.

Хатар наадагшад тус талмайһаа гаран ошоно. Гашуудал ехэтэй хүгжэм зэдэлжэ, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай галта жэлнүүдые хүн бүхэнэй ой ухаанда һануулна.

Дайн байлдаанай үнэраар анхилһан алдарта дайшалхы улаан тугуудые энэ оршондо солдадууд абажа ерэнэ. Олон мотоциклаар үдэшэгдэһэн нэгэ бронетранспортер Илалтын Улаан тугые абажа ябана. Фашизмын хүрин тахалһаа дэлхэйе абарһан басагые — гар дээрээ үргэһэн совет сэрэгшын дүрсэ эндэ харагдана.

Дайн сэрэгэй аюулые өөрынгөө бэе дээрэ үзэһэн совет хүнүүд тэрэниие ажабайдалһаа эсэслэн зайсуулха, ядерна хохидол гээшые сараха талаар эрид шиидэнги байна. Стадион дээрэ гоё һайхан наадан боложо эхилбэ.

Уран гоё үнгэ дээрэ «Эб найрамдал» гэһэн хамаг хүнүүдтэ үнэтэй, арюун һайхан үгэ бии болобо.

Стадион дээгүүр совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй сэрэгшэд алхалан гарана. Тэдэнэр хадаа манай Эхэ ороной хилэнүүдые аршалан хамгаалагшадай, социализмые болон эб найрамдалые сахигшадай түлөөлэгшэд мүн.

«Ажалай резервнүүд» гэжэ спортивна бүлгэмэй хүмүүжэмэлнүүдэй гимнастическа номернууд амгалан тайбан ажалай гимн болобо. Тэдэнэр эдэ үдэрнүүдтэ өөрынгөө 40 жэлэй ойе тэмдэглэжэ байна ха юм.

Өөрынгөө үндэһэ яһатанай ёһоор гоё һайхан хубсаһануудые үмдэһэн союзна республиканүүдай түлөөлэгшэд стадионой ногоон талмай дээрэ гаража, һайндэрэй бүхы хабаадагшадые үнэн зүрхэнһөө амаршална. Һүүлээрнь тэдэнэр түбэй ендэртэ гаража, парти болон правительствын хүтэлбэрилэгшэдтэ сэсэгүүдые барюулба.

Фанфаранууд наярна. Спортсменүүдэй һайндэрэй жагсаал эхилнэ. 1980 оной олимпиадын гурба дахин чемпион, дэлхэйн рекордсмен Владимир Сальников Советскэ Союзай туг абажа ябана. Түрүүшын колоннодо—союзна республиканүүдай тугуудые үргэһэн атледүүд, бүхы газар түбинүүдэй стадионууд дээгүүр алдар суудa гараһан совет спортын ветеранууд эндэ жэрылдэн ябана. Трибунануудай дээрэ һууһан хүнүүд спартакиадада хабаадагшадта — Москвагай, Ленинградай, союзна республиканүүдай командануудта альга ташана. Спортивна бүлгэмүүдэй, ДОСААФ-ай спортсменүүдэй жагсаалнууд үнгэржэ ябана. «Эхэ орон—шамдаа, парти—шамдаа — ажалайнгаа болон спортын амжалтануудые таанартаа зорюулнабди!» гэһэн уряа һайндэрэй һүлдэ тэмдэг болоһон байба.

Совет хүнүүдэй элүүр энхые бүхы талаарнь бэхижүүлгэ, тэдэнэй ажал хэхэ шадабариие, ажалай бүтээсые дээшэлүүлгэ, сэрэгэй-техническэ эрдэм болоод совет оронойноо нангин хилэнүүдые хамгаалха шадабариие шудалалга, үндэр дээдын аяг зан, физическэ хүсэ шадал бүридүүлгэ, ургажа ябаа үетэниие элүүр энхээр, зэлдэр һайханаар хүмүүжүүлгэ гээшэ манай физкультурна хүдэлөөнэй гол зорилгонь мүн болоно.

Спартакиадада бэлэдхэлэй үе соо бүхы орон айхабтар ехэ стадион мэтэ болоһон байха юм. Сибириин, Карелиин, Ураалай, Поволжиин, Дунда Азиин физкультурна эдэбхитэд энэ өөрынгөө спортивна шэнэ барилгануудые «олимпийскэ», «спартакиадна» гэжэ байгаад нэрлэһэн байха юм. Мүнөө хаа хаанагүй бэрхэ һайн спортсменүүдые хүмүүжүүлнэ. Теэд гол зүйлынь юуб гэхэдэ, һуралсалда, ажалда спортын туһалхые, хүнэй элүүр энхэ бэхижүүлхые эрмэлзэгшэдэй тоо үдэрһөө үдэртэ олошордог байна. Бүхы гэр бүлөөрөө спортдо хабаадаха гэһэн мүрысөөн улам үргэдэнэ.

Спартакиадын мүрысөөнүүдтэ хабаадаһан олон арбаад миллион хүнүүд финальна турнирнуудта хабаадаха, союзна республиканүүдай, Москвагай болон Ленинградай шэлэгдэмэл командануудта оролсохо эрхын түлөө мүрысэһэн байха юм. Тиигээд эрхимууд сооһоо эрхимүүд энэ эрхэдэ хүртэһэн байна.

Программада оруулагдаһан 32 зүйлэй дундаһаа 14 спорт вна зүйлнүүд спартакиадын зональна мүрысөөнүүдтэ хэрэглэгдэбэ. Дэлхэйн, СССР-эй, бүхы союзна республиканүүдай шэнэ рекорднууд туйлагдаа. Янза бүриин наһанай, ондо ондоо мэргэжэлтэй хүнүүд, Советскэ Союзай олон арадуудай түлөөлэгшэд энэ мүрысөөнүүдтэ хабаадалсаа.

Өөрынгөө атледүүдые спартакиадада эльгээһэн 56 гүрэнүүдэй тугууд доро хариин оронуудай спортсменүүдэй нэгэдэмэл колонные трибуна дээгүүр һууһан хүнүүд альга ташалгаар угтаба. Мүрысөө үүсхэһэн зээдтэй хамта тэдэнэр спортивна үндэр орьёлнуудта зориһон байна бшуу.

Олимпийскэ хүдэлөөндэ совет спортсменүүдэй аша габьяатай байһанай һүлдэ тэмдэг болгогдон, Уласхоорондын олимпийскэ Комитедэй туг спартакиадада асарагдаһан байна. Гурбан жэлэй урдахидал адли 5 сахаригтай сагаан бүд ургын оройдо үргэгдэбэ.

Стадионой электронно-телевизионно табло дээрэ Кремлиин ханын дэргэдэхи «Танигдаагүй солдадай» хүүр дээрэһи мүнхэ зула—бүхы совет хүнүүдтэ сэнтэй нангин газар-харуулагдана. Энэ зулаһаа болоод, тэрэшэлэн ниислэл хотын «Хадуур ба Балта» гэжэ мартеновскэ пеэшэнэй галһаа хоер дүлэн бадаруулагдаба. Тэрэниие наян оной олимпиадын чемпионууд Людмила Кондратьева, Николай Сидоров гэгшэд стадион дээрэ асарба. Энэ зула августын 6 болотор бадарха юм. Тэрэнэй гол удхань юуб гэхэдэ, эдэ хоёр зула совет арадай дайшалхы болон ажалай баатаршалгануудай һүр һүлдэнь мүн болоно.

Теле-табло дээрэ түүхэтэ зурагланууд бии болобо. Тэдэнэр Московско олимпиадын гал зулын хайшан гэжэ бадаруулагдаһые һануулна.

Эб найрамдалай түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэгшэдэй түрүү зэргэдэ совет спортсменүүд хэзээдэшье ябалсадаг гээшэ. Имагтал манай ороной ниислэлдэ эб найрамдалда зорюулагдаһан Москва—Вашингтон гэһэн велосипедистнүүдэй урилдаан үнгэргэгдэнэ. Тэрээндэ элдэб олон оронуудай түлөөлэгшэд һайн дураараа хабаадалсана. Һалшаг «Балтиин далай—эб найрамдалай далай» гэһэн һүлдэ тэмдэг доро далбагата онгосонуудай урилдаан үнгэргэгдэбэ. Финляндиин болон СССР-эй спортсменүүдһээ бүридэһэн уласхоорондын экипаж тэрээндэ амжалтатайгаар мүрысэһэн байха юм.

«...Бүхы газар дэлхэйн хүбүүд эблэрэн хамтараа һаа...» гэһэн дуун стадион дээгүүр зэдэлнэ. Спортсменүүд, һайндэртэ хабаадаһан бүхы хүнүүд тэрэниие дэмжэн дуулалдана. Патрис Лумумбын нэрэмжэтэ университедэй бүлэг студентнүүд национальна хубсаһануудаа үмдөөд, бүхы газар дэлхэйн залуушуулай һүлдэ тэмдэг боложо, совет хүбүүд, басагад бүхы союзна республиканүүдай арадуудые түлөөлэн урда урдаһаа гүйлдэн ерэнэ. Тэдэнэр нэгэн ниитэ бүлэг болон гар гараа барисалдана, нэгэн адляар дуу дуулалдана. Стадион дээрэ «Спорт—эб найрамдал—хани барисаан!» гэжэ байгаад альга ташалдана.

В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ түбэй стадион дээрэ үнгэргэгдэһэн уран һайханай, спортивна һайндэр гээшэ залуу наһанай, хүсэ шадалай, элүүр энхын, дэлхэй дээрэ эб найрамдалай аша туһада интернациональна хани барисаанай талаар сэдьхэл хүдэлгэмэ һүр жабхалан болобо.

ТАСС-эй корреспондентнүүд М. Баратянц, А. Ермаков, Е. Иванов, В. Кукушкин гэгшэд энэ репортаж бэшэбэ.

АМЖАЛТАТАЙ ДҮҮРГЭЭ

Бэшүүрэй районой Хёлгын совхоздо хонидой нооһо хайшалха харюусалгатай хүдэлмэри энэ һарын тэнгээр амжалтатай дүүргэбэ. Эндэхи хайшашад ажалай 15 үдэрэй туршада 7700 хониной нооһо хайшалжа, түсэбөө амжалтатай бэелүүлбэ. Тусхайлбал, эдэнэр байгша ондо 246 центнер нооһо түрэндэ худалдаха һаа, тэрэнээ 24 центнерээр үлүүлһэн байна.

Хайшашадай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ Сергей Иванович Перевалов эрхимлэжэ гараа. Тэрэ бүхыдөө 600 хониной нооһо хайшалжа, түрүү һуури эзэлбэ. Совхозой залуу хүдэлмэрилэгшэ Михаил Евдокимов 520 хониниһоо 1400 килограмм «сагаан алта» суглуулаа.

В. БОРИСОВ.

МҮРЫСӨӨНЭЙ ТҮРҮҮ ЗЭРГЭДЭ

МЕЛИОРАТОР

Гушан жэлэй туршада нэгэл хүдэлмэреэ үнэн зүрхэнһөө дүүргэжэ ябаһан хүниие мэргэжэлээ зүбөөр шэлэһэн хүн гэжэ зүбөөр хэлэдэг. Сэлэнгын районой Жаргалантын участогай ахалагша гидротехник Даша-Цырен Зондуевич Дансарунов үшөө дунда һургуули түгэсхэһөөр мэргэжэлээ шэлэн абаа юм.

Даша-Цырен Зондуевич мелиораторай хүдэлмэриие шадабаритайгаар, нарин нягтаар дүүргэнэ. Тэрэнэй хүдэлдэг Тельманэй нэрэмжэтэ совхоз жэл бүри үбһэ ногооной ургаса дээшэлүүлнэ. Жэшээлхэдэ, 1982 ондо уһалагдадаг сабшалангай гектар бүриһөө 25 центнер үбһэ хуряажа абаа юм. Жаргаланта нютагай луговодууд сабшалан болон бэлшээриие һайжаруулха, үндэр баян ургаса абаха талаар нэгэнтэ бэшэ мүрысөө үүсхэһэн байха.

Ехэ уһанай үерээр һандаргагдаһан Сагаан-Аралай уһалууриин һубаг хашаабууд 1982 ондо һайса заһагдаад, ашаглагдажа эхилээ һэн. Даша-Цырен Дансаруновай үүсхэлээр Жаргалантын, Тохойн, Олевкын, Харганаагай уһалууриин һубаг, хашаабууд һэльбэн шэнэдхэгдэһэн, 582 гектарай намалиг газар хатаагдажа ашаглагдаһан байна. 1970 ондо манай район дотор эгээл түрүүшынхеэ 230 гектарта олон жэлэй һайжаруулагдаһан бэлшээри байгуулагдаһан юм. Энэ хэрэгтэ Дансаруновай ехэхэн габьяа бии. Герасимовска хүдэлөө һэргээхэ, түрүү луговодуудай дүй дүршэлые дэлгэрүүлжэ Тельманэй нэрэмжэтэ совхозой луговодуудай хүдэлмэридэ нэбтэрүүлхэ талаар ашаг үрэтэй ажал ябуулна. Эдэ бүхы хэмжээ ябуулгануудые бодотоор бэелүүлһэнэй ашаар уһалагдадаг сабшалангай үбһэ ногооной ургаса жэлһээ жэлдэ дээшэлнэ. Жэшээлхэдэ, 1979 ондо 1910 гектарай га бүриһөө 18 центнер үбһэн абтажа, бүхы совхоз дотор 25380 центнер үбһэн хуряагдаһан байна. Тиихэдэ 1980 ондо гектарай 21,5 центнер, 1981 ондо — 25 центнер, 1982 ондо —25,5 центнер үбһэн абтаһан юм. Үнгэрһэн жэлдэ тус совхоз 35965 центнер үбһэ хуряажа абаа һэн.

Даша-Цырен Зондуевич мэргэжэл түгэс мелиоратор байханаа гадна ниитэ-политическэ хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг заншалтай. Тэрэ совхозой нэгэдэхи отделениин партийна эхин организациин секретариин уялга дүүргэнэ. Тиимэһээ бусад хүнүүдэй жэшээ абахаар хүдэлхэ хэрэгтэй болоно бшуу. Даша-Цырен хэн нэгэнэй һануулга хүлеэжэ байнгүйгөөр абьяастайгаар лэ ажаллажа гарадаг. Тэрэнэй үнэн сэхэ, үрэ ехэтэй ажал Мелиорациин болон уһанай ажахын министерствын, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотануудаар тэмдэглэгдэнхэй. ВДНХ-да ошохо путевкооршье шагнагдаһан байха. Мүн юһэдэхи, арбадахи табан жэлнүүдэй ударник гэһэн Хүндэлэлэй тэмдэгүүд тэрэнэй үбсүүе шэмэглэдэг.

Даша-Цырен Зондуевич нютагайнгаа луговодуудтай хамта үбһэ ногооной үндэр баян ургаса абахын, мүн газар, техникээ ашаг үрэтэйгөөр хэрэглэхын түлөө тэмсэлдэ оролсонхой. Энэ талаар аха заха нүхэдынь үйлэдбэриин түрүүшүүл туһална. Мелиоратор Дансаруновай дүй дүршэлтэй тарнашан боложо, республикынгаа ойн баярые һайндэрлэхын урда тээхэнэ «республикын габьяата мелиоратор» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдоһондо аха нүхэдэйнь, үйлэдбэриин түрүүшүүлэй, хүтэлбэрилэгшэдэй габьяа бии.

Энэ совхоз үнгэрһэн жэлдэ гектар бүриһөө 25,5 центнер үбһэ хуряагаад, байгша ондо гектарай 30 центнер үбһэ абахаар шиидэнхэй. Имэ ургаса жаргалантаархан абахашье байха. Ушар юуб гэхэдэ, Даши-Цырен Зондуевич болон тэрээнтэй хамта хүдэлдэг нүхэдынь үндэр баян ургаса абахын тула бүхы һанал бодолоо, мэргэжэл шадабариияа элсүүлнэ.

Үнэн сэхэ сэдьхэлтэй, хамтын хэрэгэй түлөө хамаг хүсэеэ, бэлиг шадабариияа зорюулан, коммунис нангин нэрэеэ дээрэ үргэн ябаһан габьяата мелиоратор Д-Ц. З. Дансаруновай алдар солонь нимэл даа.

Р. БАЛДАНОВ.

ЕХЭ НООҺОН АБТАА

— Мүнөөдэр бүхыдөө 1200 хониной нооһон хайшалагдаба. Энэмнай хоёр томохон һүрэг гээшэ. Үнгэрһэн жэлэй найман үдэрэй туршада 10 мянган хониной нооһон абтаа. Үшөө хоёр үдэр бүтээсэтэй һайнаар ажаллаа һаа, «сагаан алта» суглуулха хүдэлмэреэ дүүргэхэбди,—гээд Хяагтын районой Ехэ-Нүгын совхозой томодхогдоһон пунктын начальник, Буряадай АССР-эй габьяата инженер Владимир Чултумович Раднаев үдэрэй туршада хэгдэһэн ажалайнгаа дүнгүүдые согсолходоо хайшалагшадтаа мэдээсэжэ байгаа һэн.

Үдэр бүхэндэ 50—60 хониной нооһо хайшалдаг Виктор Будожапов, Октябрина Зундуева, Павел Черепанов гэгшэд баһал магтаалтай. Пунктын дэргэдэхи самбар дээрэ хүн бүхэнэй хэһэн ажал аржытар бэшэгдэнэ. Эндэ арадай хиналтын пост байгуулагданхай. Хинагшад ганцаншье нооһоной шанар шалгана бэшэ, мүн «сагаан алтанай» гээлтэ хоролтодо орохо ябадалтай эрид тэмсэл ябуулдаг юм. Арадай хиналтын постын түрүүлэгшэ В. А. Баннов, гэшүүд И. В. Очиров, В. Б. Будожапов гэгшэд үдэр бүхэндэ нарин шалгалта эмхидхэнэ. Эдэнэртэ нооһо илгажа шанарыень тодорхойлогшод — классировщигууд ехэ туһа хүргэдэг.

Совхоз дотор хонин бүриһөө дунда зэргээр 3175 грамм нооһон абтана. Эхэ хонидой отаронуудай дундаһаа ахалагша хонишон Гуржап Будацыреновна Сакиревай даадаг һүрэгэй хонин бүхэнһөө 3370 грамм нооһон хайшалагдаа. Эрье хонидые харууһалдаг Гомбоцырен Жамсаранович Норбоевой отарада хонин бүриһөө 4116 килограмм нооһон абтаа.

С. ТЮЛЮКИН.

КПСС-эй XXVI съездын шиидхэбэринүүдтэй зохилдуулан нефть бүйлүүлгые дээшэлүүлхэ зорилготойгоор Чарджоуска нефть бүйлүүлгын заводой барилга Туркмениин ССР-тэ хэгдэнэ. Мүнөө предприятиин нэгэдэхи ээлжээнэй барилганууд, заводой хамтын ажахын комплекс бодхоогдоно.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: барилгын участогуудай нэгэндэ.
ТАСС-ай фотохронико.

СОВЕТ ОРОН ДОТОР

ШЭН ЗОРИГ, АЛДАР СУУ ТУХАЙ

Щимановск хотын хизаар ороноо шэнжэлэлгын музейн шэнэ бүлэг БАМ-ай комсомолшуудай ажалай баатаршалгада зорюулагдана. 1974 оной майда баярай оршон байдалда ВЛКСМ-эй XVI съездын нэрэмжэтэ Бүхэсоюзна түрүүшын габшагай отрядай гэшүүдые угтаһан тухай тэрэнэй экспонадууд хөөрэнэ.

Тайга ба намаг налхи газарта барилгын индустриин 8 предприятинуудые бариха хүнгэн бэшэ зорилго залуушуулай урда табигдаһан байгаа. Тэдэнэр партиин даабариие амжалтатайгаар дүүргээ һэн. Жэл болоод байхада Тындэдэ гэрнүүдэй түрүүшын тоннельнууд эльгээгдэһэн байгаа. Комплексын олохон объектнүүд графигһаа уридшалан ашаглалгада оруулагдаһан байха юм.

ОРООҺО ТУШААЖА ЭХИЛЭЭ

САРАТОВ. Областиин талата районуудай орооһо тушаан абалгын пунктнуудта шэнэ ургасын орооһон орожо эхилээ. «Поли-тоог-элеватор» гэһэн замаар орооһо ашаалһан 26 мянган машина ябана.

Краснокутска элеваторта орооһотой түрүүшын автомобильнууд ерээ. Ашаанай машинануудай гол колонные Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой парткомой секретарь А. Крутов үдэшэжэ асараа.

Элеватор дээрэ тушаан абалгын 22 пункт нэгэдэнхэй. Тэдэнэй 3 хубинь прицепүүдтэй ехэ ашаанай автопоездуудай орооһо тушаажа абана.

«Победа», «40 лет Октября» колхозуудһаа эрхим шанартай орооһон орожо, гол линидэ эльгээгдэнэ, Харин шинг ехэтэй орооһонойасарагдабал, яаха гээшэб? Тэрэниие бусад лининууд тушаажа абаха юм. Элеватор суудхэ соо 2,5 тонно орооһо хатааха аргатай.

Шэнэ ургасые түргэнөөр ба гээлтэ хоролтогүйгөөр зөөхын тула Саратовта диспетчерскэ албан байгуулагдаа юм. Тиигэжэ нэгэ түбһөө бүхы автотранспорт залан хүтэлбэрилэгдэдэг байха. ЭВМ-эй туһаламжаар табигдаһан часай графигай ёһоор орооһон зөөгдэнэ.

ХАМТЫН ПОДРЯД ХЭРЭГЛЭНЭ

ЙОШКАР-ОЛА. Мариин АССР-эй хартаабхашад эртын хартаабха бэлэдхэжэ эхилээ.

Оньһожоруулагдамал звенонууд ба бригаданууд агротехническэ хүдэлмэриин шанарые эрид дээшэлүүлжэ, тэдэниие үнгэргэхэ болзорые хорооҗо шадаһан байгаа. Бригадна подрядай арга нэбтэрүүлһэниин, автономито республикын хартаабхашадай габшагай ажалай горитой түлхисэ боложо үгөө.

ӨДЭР—ХУДАЛДАА НАЙМААНАЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ ҮДЭР

М ХАНГАЛГА— АЛТЫН НҮХЭСЭЛ

ын, партиин ЦК-гай
он), июниин (1983
дхэбэринүүд дотор
хангаха, илангаяа
лаар хангалгые саа-
улха эрилтэ табиг-
икымнай эд хэрэг-
худэлмэрилэгшэд
табиһан зорилго-
эйгээр бэелүүлхын
лаа элсүүлэн ажал-

еспубликын эд хэ-
диин хүдэлмэрилэг-
болоно. Ушарынь
тэз Буряадай коо-
идхэн байгуулагда-
кеопсоюз оройдоо
жэлдээ 369 мянган
удалдадаг байһан.
хэрэглэгшэдэй коо-
пайщигууд тоолог-
эрьесын хэмжээн
тэ хүрэбэ.
ажалшадые мүнөө
энүүдээр хангагда-
гана. Тиихэдэ «Но-
бараан», «Мебель»,
инууд» гэхэ мэтэ.
ээннууд хүдөө ню-
олонхой, саашадаа
хараалагдана.
жэлһээ жэлдэ ху-
бараан улам ехээр
, үнгэрһэн 6 һа-
ной түрүүшын хахад
2 мянган түхэригэй
худалдагдаа. Хэрбээ
э абажа тоолобол,
раа худалдагдабал,
түхэригэй эд бараан
а угаадаг машина-
телевизорнүүд, маг-
машинанууд 1982
лдагдаа.
наймаанда комплек-
ргэнөөр хэрэглэгдэ-
наймаанай талмай-
хүдэлмэрилэгшэдэй
һайжаруулха арга

до ном олоор
ахуу магазин,
автомагазин хүн
гана. Энэ жэлдэ
ном худалдахаар

отаранүүдтэ ажал-
араагаар, эдеэ хоо-
лаа наймаанай ху-
анхаралда хододоо
ии үбэл, зунгүй ма-
адаг гээшэ. Малша-
эхим дүнгүүдые түй-
жолоошод олон.
миллион түхэригэй
а. Тодорхойлходо,
союзай автолавкын
Н. И. Томилов,
Конечных, Советскэ
айтаев, Хориин —
тын райпогой Г. Н.
д һайн амжалтануу-

Бородин, Г. Н. Ка-
жэлэй туршада эрхи-
аа түлөө Буряадай
оведэй Президиумэй
нуудаар шагнагдаһан
Баторович Майтаев
наймаанай габьяата
н хүндэтэ нэрэ зэр-

ганизацинууд хүдөө
жалшадһаа худалдан
кооперативна аргаар
э, хамһабариин ажа-
ороной Эдеэ хоолой
хэрэгтэ хубитаяа

хүдөөгэй тосхон һуу-
эз хоолой предприя-
олошоржо байнхай.
337 предприятидам-
4 хүн һуужа эдеэлхэ
линарна магазинууд,
рнууд, үдэшын ка-
уд хүдэлнэ. Ниитын
иятинуудта үнгэрэгшэ
түхэригэй продукци
Мүнөөшье энэ шуха-

ла хэрэг эмхитэйгээр ябуулагдана. Хүдөө ажахын продукци худалдан абагшад бэлдэгшэд һүүлэй табан һарын түсэбые үлүүлэн дүүргэжэ, 403 мянган түхэригэй продукци нөөсэлөө. Мяхан, һүн, хартаабха илангаяа ехээр бэлдэгдэбэ. Тиигэжэ хото городууд ба хүдэлмэришэдэй тосхонуудта продукци худалдаха хэмжээе үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхитэй сасуулбал, 1,5 дахин дээшэлүүлжэ шадаабди.

Тэрэшэлэн өөрынгөө үйлэдбэриин предприятинуудта ба хамһабариин ажахынуудта бэлэдхэлэй олзоборилгын талаар ажал ябуулгаяа үргэдхэһэнэй ашаар байгша ондо 8 миллион түхэригэй эдеэ хоол болон эд бараан нёдондонойхиһоо үлүү ехээр худалдаад байнабди.

Хүдэлмэриингээ шанар бүхы дээрэнь һайжаруулха талаар зарим тэды амжалтанууд түйлагдаа. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, ашаг олзо оруулха, үйлэдбэри дээрэ мүнгэ зөөри алмаха түсэб дүүргэгдэнэ. Гүрэнэй мүнгэ дутааха, үрихэ, үбэршэлхэ ушарнууд зарим тэды хороо. Гэбэшье, саашадаа шиидхэгдээгүй асуудалнуудта, хэрэглэгдээгүй арга боломжонуудта нэн түрүүн гол анхаралаа хандуулха ёһотойбди, ажал хүдэлмэридөө шэнэ онол аргануудые хэрэглэхын, бүхы участогуудта эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллахын түлөө оролдохо уялгатайбди.

Республикымнай зарим нютагуудта, жэшээлхэдэ, барилгын материалнуудые худалдадаг юрын магазин-складууд хүдэлжэ эхилбэ. Энэ шэнэ хэрэгые хаа хаанагүй дэмжэхэ шухала.

Манай парти болон правительство хубиин болон бусад гэр барилгада ехэ анхарал хандуулдаг гээшэ. Ушар иимэһээ худалдаа наймаанай эмхинүүд хүдөөдэ гэр байрануудые олоор бариха хэрэгтэ туһалха зэргэтэй. Илангаяа барилгын материалнуудые худалдаха тухай асуудал һайнаар шиидхэхэ ёһотой байнабди. Һүүлэй үедэ Хориин, Баргажанай районуудта промышленна эд бараанай комиссионно магазинууд нээгдэбэ. Энээнике саашадаа үргэдхэхэ хэрэгтэй. Тиимэ магазинуудые бүхы районуудай түбүүдтэ нээжэ, мебель болон һүдал байдалда хэрэгтэй бүхы эд бараа үргэнөөр худалдадаг болохо шухала. Юрэнхыдөө бүхы магазинуудта үргэн хэрэглэлэй эд бараа таһалгаряагүйгөөр худалдажа байха уялгатайбди. Энэ талаар дутагдалнууд яһала олоор дайралдадаг.

Худалдаа наймаанай бүхы хүдэлмэрие һайнаар хүтэлбэрилжэ байхын тула өөрын сагта информационно-диспетчерскэ албание эмхидхэхэ болонобди. Бүхы магазинууд, бэлэдхэлэй пунктнууд, складууд, ниитын эдеэ хоолой предприятинууд телефонуудые тодхохо хэрэгтэй.

Мүн манай районууд болон эд хэрэглэгшэдэй союзуудай складуудта, магазинуудта элдэб янзын эд бараан наймаанда гарангүйгөөр хуушаржа хэбтэдэг ушар бии. Энээн тушаа хэмжээнүүд абтана. Энэл үедэ нооһо бэлэдхэхэ, эм домдо ородог ургамалай зүйлнүүдые суглуулан тушааха түсэбүүдээ дүүргэхэ тон харюусалгатай зорилгонууд бэлэдхэлэй пунктнуудай урда табигдаад байна.

СССР-эй Эдеэ хоолой программа бэелүүлэн, эршэмтэйгээр ажаллажа байһан таряашад болон малшадые хэрэгтэй эдеэ хоол болон эд бараагаар һайнаар хангахын түлөө бүхы хүсэ шадалаа элсүүлэн анхарал оролдолго гаргаха ёһотойбди.

Республика доторнай тон харюусалгатай үе саг—үбһэ хуряалгын, ургаса таряа хуряалгада бэлэдхэлгын хаһа эхилээд байна. Худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэд үбһэ хуряалгада хабаадагшадые бүхы хэрэгтэй эдеэ хоол, эд бараагаар таһалгаряагүйгөөр хангажа, үбһэшэдэй үнэтэй сэнтэй сагыень гамнахын, ажалдаа үндэр бүтээсэ түйлахынь түлөө шадал зэргээрээ бүхы хэмжээнүүдые абахаар зэһэнхэйбди.

Республикымнай эд хэрэглэгшэдэй кооперациин бүхы хүдэлмэрилэгшэд Буркоопсоюзай байгуулагдаһаар 60 жэлэй ойн жэлдэ заншалта һайндэрые тэмдэглэхэ зуураа, дутуу дундануудаа, шиидхэгдээгүй асуудалнуудаа хүсэд мэдэрнэ, тэдэнээ усадхахын, тиигэжэ хүдөөгэй хүн зониие худалдаа наймаанай талаар хангалгые саашадань улам һайжаруулхын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлэн ажаллаха байна.

Б. КУШЕЕВ,
Буркоопсоюзай правлениин түрүүлэгшэ.

«ЭЛЕКТРОН» УРИНА

«Урган һалбарнал Улаан-Үдэмнай» гээд ажалша бомнай сэдьхэлээ хананграр республикынгаа ниислэл хотые магтан дууладаг гээшэ. Нээрээшье, шэнэ гэр байранууд, соёлой гуламтанууд, хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангадаг болон бусад гоё һайхан байшангууд Улаан-Үдымнай түхэл шарайе хубилгана. Шэлээр, түмэр бетоноор хэзээ нэгэтэ баригдаһан «Прогресс» гэжэ кинотеатр бүхы городые шэмэглэдэг бэлэй. Зүгөөр мүнөө тэрээнтэй зэргэлэн 12 дабхарта шэнэ гостиницын байшан шанха өөдөө ерьыжэ байнхай.

Алдарта 60 жэлэй ойн һайндэрые угтуулан Улаан-Үдэмнай улам болбосон түхэлтэй болоо, олон шэнэ барилганууд ашаглалгада оруулагдаа.

Хэдэхэн жэлэй саада тээ Борсоевой үйлсэдэ загаһанай «Океан» магазин, тиимэ нэрэтэй кафе ашаглалгада үгтэжэ, хүн зониие баясуулаа бэлэй. Зүгөөр энэ жэлдэ, республикын 60 жэлэй ойн һайндэрэй урда тээхэнэ энэл үйлсэдэ промышленна эд бараанай, телерадио аппаратурануудые худалдадаг «Электрон» гэжэ магазин, шэнэ үүжам столово, үхибүүдэй һүнэй кухни, огородой эдеэ худалдадаг магазинууд нэгэ холбоо байшан соо түбхинэжэ, Советскэ районой худалдаа наймаанай томохон түб боложо мүндэлбэ бшуу.

...Улаан-Үдын горпромторгын промышленна эд бараанай 36-дахи магазин хуушан модон байраһаа гаража, энэ шэнэ комплексын нэгэ байрыень эзэлээ юм. Тус магазиниие даагша, «Совет худалдаа наймаанай эрхилэгшэ» гэһэн нэрэ солотой Галина Николаевна Уланова:— «Шэнэ байшанда түбхинэжэ жаргаа зон бэзэбди. Мүнөө дээрээ худалдан абагшад хуушан магазинаймнай үүдэ татаад лэ бусана хэбэртэй. Нигэод лэ хүн зон олоороо ябадаг болоно бэзэ», — гэжэ юундэшьеб энеэбхилэн һагад хөөрэбэ.

— Энээхэн вымпел худалдаанда табяатай байна гү? гэхэдэ:

— Үгы ааб даа. Энэмнай байгша оной нэгэдэхи кварталай туршада дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ илажа гараһанай түлөө үгтэһэн вымпел гээшэ, — гэжэ магазиниие даагша тодорхойлбо. Тус магазинда хүн зониие эрхим һайнаар хангахын түлөө оролдогшод олон юм. Ахалагша наймаалагша Т. Д. Коноплина, комсомолой эхин организациин секретарь Светлана Троицкая, тус магазинай киоскдо хүдэлдэг З. В. Сбитнева болон бусад тэдэнэй тоодо оролсоно.

...Ашаглахадамнай хүн зон тус магазинда ороод лэ, дуратай юумэеэ гартаа баринхай гаражал байна. Тиигээдшье автобус, автомашина бэдэржэ, холые зоринигүйгөөр ёһотойгоор зэргэлжэ байһан «Электрон» магазинай үүдые татан, тиишээ шамдана. Тэдэнэй хойноһоо ябажа ябаһаар үужам һаруул зал соо оронооди. Ай-даа! Эндэмнай үхибүүдэй үльгэрэй орон гээшэ гү? Элдэб маркын телевизорнууд, радиоаппаратуранууд һаа даб дээрэ нюдэн маргахадал гэбэ.

Үнгэтэ ба үнгэтэ бэшэ телевизорнууд элдэб программаар ондо ондоо һонирхолтой дамжуулгануудаа «ябуулжал» байба. Тушаан болоходо, нэгэ үнгэтэ телевизорэй экранһаа үхибүүдэй үльгэр онтохоной баатарнууд харуулагдажа эхилбэ. Магазин соо орогһоноо мартажархиһан багашуул амаа ангайлдаад, абяа шэмээгүйхэн телевизорэй хажууда зогсожо байба. Тэрэ үеэр хүнүүд шэнэ телевизорнуудые үргэлөөд, урма баяртайгаар гаража байгаа бэлэй.

«Электрон» магазин 200 гаран дүрбэлжэн метр талмайтай юм. Энэмнай город соогоо тусхай шэглэлтэй түрүүшын магазин болоно. Худалдан абагшад ямаршье телевизор өөһэдөө шэлэн абаха аргатай. Юундэб гэхэдэ, тэдэнь нэгэ зал соо олоороо табяатай байна бшуу. Тиихэдэ абаһан телевизорнуудаа гэртээ абаашахадаа, олон хүнүүд транспортгүй ядалдадаг ха юм. Мүнөө «Электрон» абаһан телевизорнуудынь оорынгөө автомашинаар гэртэнь абаашадаг болобо.

Эндэ гол түлэб залуушуул ажаллана. Ольга Саламатова, Александра Тимофеева, Раиса Жарникова, Анна Лебедева, Марина Махнова, Сергей Будаев, Игорь Забельский гэгшэд худалдан абагшадые эрхимээр хангахын түлөө шударгы бэрхээр ажаллана, магазинай залай ута руу хэгдэһэн алабхиин саада тээ эмхи гуримтайгаар табяатай элдэб түхэлэй радиоаппаратура хүн бүхэнэй анхарал татана. Тобшолон хэлэбэл тус магазинда ороһон хүнүүд ээлүүдгүй телевизор гү, али ондоо юумэ абахань тухайлагдажал байгаа һэн.

Магазинай директор Александр Леонидович Климентьев баяраа хэлэхэ зуураа «Электрон» таниие урина, ерэжэл байгаарайгты» гэжэ үреэл табина...

С. ОЧИРОВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Наймаалагша З. В. Сбитнева (зүүн гарһаа), магазиниие даагша Г. Н. Уланова, наймаалагша С. В. Троицкая, 2. «Электрон» магазинай наймаалагша С. Н. Будаев ажалдаа.

М. СУТУРИНАЙ фото.

МОСКВАГАЙ КИНОФЕСТИВАЛИИН ЛАУРЕАДУУД

Москвада боложо үнгэрһэн уласхоорондын XIII кинофестиваль — дэлхэйн киногой хүгжэлтые гэршэлһэн ехэ харалга болобо. Хоёр долоон хоногой туршада үргэлжэлһэн энэ творческо мүрысөөнэй дүнгүүд июлиин 21-дэ соносхогдобо.

Конкурсын **ехэ метражна уран һайханай фильмүүдэй жюри** удаадахи фильмүүдтэ: «Амок» (режиссер Сухейль Беш Барка, Марокко), «Альсино и Кондор» (режиссер Мигель Литин, Никарагуа, Кубын, Мексикын болон Коста-Рикиин хабаадалгатайгаар), «Васса» (режиссер Глеб Панфилов, СССР) алтан шагналнуудые олгобо.

Дэлхэйн киноискусствын хүгжэлтэдэ ехэ хубитаяа оруулһанайнь түлөө актернууд болон кинорежиссернууд Альберто Сорди (Итали). Робер Оссейн (Франци) гэгшэд жюриин тусхай шагналнуудта хүргэбэ.

Тиихэдэ «Равновесие» (режиссер Людмил Кирков, Болгари), «Доктор Фаустус» (режиссер Франц Зайтц, ФРГ), «...на асфальте коней пасла» (режиссер Штефан Угер, Чехословаки) гэһэн фильмүүд фестивалиин мүнгэн шагналнуудта хүртөө.

Эхэнэр хүнэй роль эрхимээр гүйсэдхэһэн Джуди Девис («Зима наших надежд», Австрали), болон Джессик Ланж («Фрэнсис», Великобритани), эрэшүүлэй ролиие эрхимээр гүйсэдхэһэн Виртилиуш Грын («Героическая пастораль», Польшо) болон Еси Като («Родина», Япон) гэгшэдтэ шангууд олгогдобо.

«Тень земли (режиссер Тайеб Луихиши, Тунис). фильмдэ жюриин шагнал барюулагдаба. «Сделка» (режиссер Фернандо Айяла, Аргентина), «Пять пальцев одной руки» (режиссер И. Нямгаваа болон Б. Балжиням, Монгол), «Возвращение из ада» (режиссер Николае Мэрджинянун, Румыни) гэһэн фильмүүд Хүндэлэлэй дипломуудта хүртөө.

Бага метражна фильмүүдэй конкурсын жюри «Письмо из Марасана») (авторнуудай коллектив, Фарабундо Мартиин нэрэмжэтэ Сальвадорой национальна сүлөөрэлгын фронт) болон «Над Бейрутом чужие облака» (сценариин автор ба режиссер Фадель Мутлак, ООП, НДРИ. СССР-эй хабаадалгатайгаар) гэһэн фильмүүдтэ алтан шагнал олгогдобо.

«Солнце взойдет» (авторнуудай коллектив, Африкын национальна конгресс), «Камило» (сценариин автор ба режиссер Фернандо Перес, Куба), болон «Канто Генераль—всеобщая песнь» (сценариин автор ба режиссер Иоахим Чирнер ГДР), гэһэн фильмүүд мүнгэн шагналнуудта хүртэбэ.

Баримтата кинематографто дайнда эсэргүү темые удаа дараалан дэлгэһэнэйнь, эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ ехэ хубитаяа оруулһанайнь түлөө американ режиссер Джоан Харви жюриин тусхай шагналда хүртэбэ. Тиихэдэ «Еще раз..» гэжэ мультфильм (Нидерланды), «Свидетельство о бедности» гэжэ гүйсэдхэлгэтэ фильм (Сенегал) болон «Тринадцать» гэжэ баримтата фильм (Чехословаки) Хүндэлэлэй дипломуудта хүртөө.

Үхибүүдтэ зорюулагдаһан фильмүүдэй конкурсын жюри «Мужское воспитание» гэжэ фильмдэ (режиссернууд Усман Сапаров, Язгельды Сеидов, СССР) алтан шагнал барюулба.

Тиихэдэ «Идем дальше» (режиссер Здравко Шотра, Югослави), «Вверх ногами» (режиссер Станислав Ендрыка, Польшо) «Гуттаперчивый Тарзан» (режиссер Сероен Краг-Якобсен, Дани) гэһэн фильмүүд мүнгэн шагналнуудта хүртөө.

«Колокольчик на олене» гэжэ **мультипликационно фильм** (режиссернууд Тан Чен болон Ву Цян, КНР) эрхимдэ тоологдожо, жюриин тусхай шагнал олгогдобо.

* * *

Мүнөө сагта дэлхэй дээрэ киноискусствын ехэ үүргэтэй байһые, мүн хүн түрэлтэнэй үзэл бодолдо нилээд нүлөөлхэ байһые Москвагай уласхоорондын XIII кинофестиваль гэршэлэн харуулба. Олон гүрэнүүдэй хабаадалгатай энэ фестиваль июлиин 21-дэ түбэй фестивальна залда баяр ёһололой оршон байдалда хаагдаба.

Эндэ суглараагшадай альга ташалган доро конкурсын жюринүүдэй түрүүлэгшэнэр С. И. Ростоцкий (ехэ метражна уран һайханай фильмүүдэй), Г. А. Боровик (бага хэмжээнэй фильмүүдэй), А. Г. Алексин (үхибүүдтэ зорюулагдаһан фильмүүдэй) гэгшэд фестивальда илагшадые нэрлэжэ, тэдэнэртэ шагналнуудые барюулаа.

СССР-эй кинематографистнуудай Союзай правлениин нэгэдэхи секретарь Л. А. Кулиджанов американ кинорежиссер Ф. Копполе гэгшэд Москвагай XII, XIII уласхоорондын фестивальнуудай харуулагдаһан фильмүүдэй программын түлөө Союзайнгаа шан олгоһон тухай мэдээсэбэ.

Фестивалиин эмхидхэлэй комитедэй түрүүлэгшэ, СССР-эй Госкиногой түрүүлэгшэ Ф. Т. Ермаш фестивальда илагшадые амаршалаад, совет ороной түб хотодо үнгэргэгдэһэн киногой энэ ехэ һайндэртэ хабаадалсаһан бүхы бэлигтэндэ зохёохы хэрэгтэнь ехэ амжалтануудые хүсэбэ.

Москвада харуулагдаһан дэлхэйн түрүү үзэлтэй кинематограф, фестивальда хабаадагшад болон айлшадта эльгээһэн нүхэр Ю. В. Андроповой амаршалга соо хэлэгдэһэнэй ёһоор, ерээдүйн үглөөдэрэй мүнөөдэрэйхиһөө ажана амгалан байхын түлөө бүхы оролдосо хэшээлээ элсүүлхэ ёһотой гэжэ үгэ хэлэгшэ тэмдэглэбэ. Москвагай энэ харалга дэлхэйн кинематографистнуудай харилсан ажаллаха хани нүхэсэлые улам батадхаба.

Уласхоорондын XIII кинофестиваль хаагдаһан дээрэ тоологдоно. ССР Союзай гүрэнэй гимн зэдэлнэ.

(ТАСС-ай корр.).

АЖАЛАЙМНАИ ЗАЛУУ ХАЛААН

ЗАМШАД БОЛОХО ГҮТ?

практикые гарадаг юм.

Даб дээрэ училищимнай дунда эрдэм олгодоггүй байна гээшэ ааб даа. Тиимэһээ училищидамнай хүдэлмэришэн залуушуулай һургуули бии юм. Һурагшаднай сүлөөтэй сагтаа уран бэлигээ, спортивна шадабаряа хүгжөөхэ аргатай. Юуб гэхэдэ, техническэ элдэб кружогууд, уран һайханай, оносолбол, хүгжэмэй кружогууд хүдэлнэ. Стол дээрэ наададаг теннисэй, боксын, барилдаанай, санын болон спортивна бусад секцинүүд бии. Амаралтын үдэшэнүүд, конкурснууд, спортивна мүрысөөнүүд болон бусад хэмжээ ябуулганууд болодог байна. Дуу хүгжэмэй ансамбль олон жэлэй туршада амжалтатайгаар хүдэлнэ. Хабаадагшадайнь училищияа дүүргэжэ гарахалаар, шэнэ һурагшадай дундаһаа эдир бэлигтэн шэлэгдэн абтана.

Һурагшадай һуралгые амжалтатай болгохо зорилготойгоор һуралсалай группануудай дунда социалис мүрысөөн эмхидхэгдэдэг. Тэрэнэй дүн квартал бүхэндэ гаргагдадаг юм. Илажа гарагшад ондоо городуудаар аяншалха путёвконуудаар шагнагдана.

Хамтын байрада байрлагшадта хамаг һайн арга боломжо олгогдоно. Һурагшад тэндээ номоо үзэхэ, һайнаар амарха аргатай. Бильярд, теннис наадаха таһалганууд бии. Мүн амаралтын таһалга байха.

1983—1989 онуудай һуралсалай жэлдэ иимэ мэргэжэлнүүдээр һурагшад абтаха гэбэл: **дотоодын инженерна зүйлнүүдые хабсаргадаг слесарь, судна бүрилдүүлэн хабсаргадаг слесарь, вентиляционно системые хабсаргадаг слесарь, газоэлектро-гагнуурщан, токарь, уһан замай флодой моторист-жолоошон, судныг капитанай туһалагша,** 8—10 класс дүүргэһэн залуушуул абтаха юм. 10 класс дүүргэгшэд нэгэ жэл, 8 класс дүүргээд ерэгшэд 2 жэл һураха юм. Һурагшад гүрэнэй дүүрэн хангалта дээрэ һураха ёһотой. Хүдөөһөө ерэгшэдтэ хамтын байра үгтэхэ. 30-һаа 80 түхэриг хүрэтэр стипенди түлэгдэдэг. Училищида столово бии, һурагшад тэндэ 4 дахин эдеэлдэг юм.

Манай училищида орохын тула юун хэрэгтэйб?

Дунда эрдэм тухай аттестат гү, али 8 класс дүүргэһэн тухай үнэмшэлгэ, 286 түхэлэй элүүр энхын байдал тушаа справка (Улаан-Үдын Советскэ районой поликлиникэдэ бэеэ үзүүлхын тула училищи эльгээдэг юм), бүлын бүридэл тухай ажаһуудаг шотаһаань саарһан, һургуулиһаа гү, али һүүлэй үедэ ажаллажа байһан газарһаа үгтэһэн характеристикэ, предприятиин гү, али ВЛКСМ-эй райкомой училищида эльгээһэн тухай саарһан (хэрбээ эльгээгдэһэн байгаа һаань), 4х6 хэмжүүрэй зургаан фото-зураг хэрэгтэй. Түрэһэн тухай үнэмшэлгэ, паспорт, сэрэгэй билет мэтын документнүүдые өөһэдөө асаржа харуулха.

И. НИМАЕВА,
һуралсал-хүмүүжүүлгын талаар директорэй орлогшо.

БАРИЛГАШАД УРМАТАЙ

Түмэр замай Зүүн участогта Березово гэжэ һуурин тосхондо зундаа амаралтада ошохо БАМ-ай барилгашад болон ашаглагшад тухай эртээнһээ анхарал оролдолго гаргана. Һунгагшадай захяагаар эндэ Комсомольск-на-Амуре хотын трансагентствын филиал нээгдэнхэй. Самоледто билет худалдажа абахын гү, али ороной томо хото городуудта гостиница захихын тула тайгын тосхонуудай хүн зон олон километр ябажа, город ошохоёо болёо.

Хүнүүдэй һуудал байдалые һайжаруулха тухай анхарал оролдолго гаргаха гээшэ түмэр замай поссоветуудай хүдэлмэриин шухала шэглэл болоно, гээд ТАСС-ай корреспондент мэдээсэнэ. Һунгагшадай хүсэлэнгүүдые хараада абан, түмэр замшад болон барилгашадта үзүүлэгдэдэг хангалга саг үргэлжэ үргэдхэгдэжэ байдаг. БАМ-ай Зүүн участогта—Этеркаиһаа Комсомольск-на-Амуре хүрэтэр поезднууд ябадаг болонхой. Түмэр зам шадархи һуурин тосхонуудта хэлхээ холбооной отделенинүүд, ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын байшангууд, прокадай пунктнууд хүдэлдэг. Фотографууд, үһэ заһагшад, хубсаһа эсхэгшэд, бусад мэргэжэлтэдһээ бүридхэгдэһэн бригаданууд графигай ёһоор үсөөн хүн зоной ажаһуудаг станцинууд болон разъезднүүдтэ үе-үе болоод ошодог болонхой. Бамайхидта 300 гаран янзын хангалга үзүүлэгдэнэ.

Березово.

БАМ-ай Зүүн участок.

• ТАСС • АПН • ХИЛЫН СААНАҺАА

БҮЛЭГЛЭЛНҮҮДТЭ ОРОДОГГҮЙ ОРОНУУДАЙ БҮЛЭГЭЙ ДУРАДХАЛ

НЬЮ-ЙОРК. Индиин океанай талаар ООН-ой тусхай комитедэй эндэ боложо байһан сесси дээрэ уласхоорондын конференци зарлалгатай холбоотой асуудалнуудые зүбшэн хэлсэнэ. Бүмбэрсэг дэлхэйн энэ ехэ районие эб найрамдалай зоно болгохо тухай шиидхэбэри конференци дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхээр түсэблэгдэнэ. ООН-ой Генеральна Ассамблейн үнгэрөөшэ, XXXVII сесси 1984 оной түрүүшын хахад жэлһээ хойшо бэшэ болзорто нимэ конференциие зарлахые уряалһан байгаа.

Комитедэй 28 гэшүүн-оронуудые нэгэдүүлдэг бүлэглэлнүүдтэ хабаададаггүй гүрэнүүдэй бүлэгэй нэрэһээ Шри Ланкагай түлөөлэгшэ Б. Гунстиллек резолюциин проект оруулаа. Уласхоорондын хуралдаан зарлаха гол асуудалнууд тэндэнь бии. Тус документ дотор Индиин океанай талаар ООН-ой конференциие Коломбодо ерэхэ жэлэй июниин 4-дэ нээхэ гээд дурадхагдана. Конференциин зүблэхэ зүйлые уридшалан хараалхын ба тэрэниие үнгэргэхэ эмхидхэлэй асуудалнуудые шиидхэхын тула ООН-ой тусхай комитет 1984 ондо бэлэдхэлэй сесси үнгэргэхэ ёһотой гээд проект дотор хараална.

Совет делегаци резолюциин тус проектые зүбшөөгөө. КНР-эй делегаци тэрэниие баһал дэмжээ. Тиихэдэ США-гай ба баруун бусад оронуудай түлөөлэгшэд мүнөө дээрээ дуугай байна.

ПНР-эй СЕЙМЭЙ ЗАСЕДАНИ

ВАРШАВА. ПНР-эй Сеймэй заседани эндэ болобо. Конституцида хубилалтануудые оруулха тухай хуули Сейм баталан абаа гээд ПАП агентство дамжуулна. Тус агентствын мэдээсэлһэнэй ёһоор, «Социально-экономическа кризисые дабаха үедэ хуули онсо гуримшуулха ба ороной зарим хуулинуудые хубилгаха тухай» хуулиин проект Сейм баталан абаа.

Удаань Сеймэй заседани дээрэ ПНР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Г. Яблоньский үгэ хэлээ. Июлиин 22-һоо хойшо Польшын бүхы газар дээрэ сэрэгэй байдал болюулха тухай шиидхэбэри ПНР-эй Госсовет баталан абаа гээд тэрэ мэдүүлээ.

ПОРП-ын ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь. ПНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ В. Ярузельский заседани дээрэ үгэ хэлээ.

Р. РЕЙГАНЭЙ ПРЕСС-КОНФЕРЕНЦИ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Президент Рейган «Сагаан байшан» соо пресс-конференци үнгэргэбэ. Тэрээн дээрэ Түбэй Америкэдэ США-гай ябуулдаг политикада гол анхарал хандуулагдаба. Энэ можодохи оршон байдалые эбэй ёһоор гуримшуулха хэрэгтэ США-гай захиргаан зорюутаар һаалта хэнэ, сэрэгэй хүсөөр сэхэ хамааралсаха эшэ үндэһэ бэлэдхэн) оршон байдалые улам түгшүүрилтэй болгоно, Никарагуагай революционно правительствые унагааха, бусад оронуудтахи национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөе хара хүсөөрөө дараха гэжэ оролдоно гээд президентын хэлэһэн үгэнүүд дахин гэршэлэн харуулба.

Мүнөө дээрээ Никарагуагай засаг түрэдэ сандинис правительствын байһан сагта, Түбэй Америкэдэхи оршон байдалые эбэй ёһоор гуримшуулхань «тон бэрхэтэй» байха юм гээд «Сагаан байшангые» толгойлогшо, эндэ һурагдаһан нэгэ асуудалда харюусахадаа, сэхэ мэдүүлбэ. «Сэрэгэй һуралсал» үнгэргэхын тула энэ ороной эрьенүүд тээшэ дайн-сэрэгэй соединениһүүдые эльгээһэн тухай хэлэлэй хэлэн мэдээсэлнүүдые тэрэ баталба. Дэлхэйн бүмбэрсэгэй баруун хахадтахи бандалай түлөө «харюусалгатан» байһан хадаа иимэ юумэ хэхэ гүйсэд үндэһэ баримтатайбди гэжэ һанаба гээд президент тэмдэглэбэ. Рейган болбол Никарагуагай сандинис правительствада хоротой шарайгаар шууяба. Америкэһээ табисууртай засаг түрэнүүдтэ эсэргүү, эрхэ сүлөөгэй болон бэеэ даалһан байдалай түлөө тэмсэл ябуулжа байһан эндэхи можын бусад оронуудай патриодуудые «террористнууд» гэжэ нэрлэбэ, Никарагуада эсэргүүгээр, ЦРУ-гай заабаряар соносхогдоогүй дайн хэжэ байһан, үшөөл бута сохигдоогүй байһан сомосовско бандануудые «демократиин түлөө тэмсэлшэд» гэжэ байгаад харуулба.

Хүдэлмэригүйдэлгын асуудалаар харюу хэлэхыень Рейганһаа асуугдаба. Энэ хадаа США-да эгээл хурса асуудал мүн болоно. Тусхай баримтын ёһоор, эндэ 11 миллион шахуу «үлүү хүнүүд» бии гэжэ тоологдоно. Энэ хүшэр бандалай хэмжээе багаар харуулхын тула, мүн энээниие тиимэшье хурса шанга асуудал бэшэ юм гээд американецуудые этигүүлхын тула президент элдэб эсээр арга мэхээ гаргаба. Си-би-эс гэдэг телекомпани правительствын һүүлшын тусхай мэдээсэлые тайлбарилха зуураа энэ удаада Рейганэй худалаар хэлэһые элишэлбэ. «Мүнөөнэй хүдэлмэригүйшүүлэй 30 процентнь түрүүшынхиеэ ажал бэдэржэ ябаһан зон болоно гээд Рейган баталба, — гэжэ энэ телекомпани мэдүүлбэ. — Үнэхөөр болоходоо тиимэ зон оройдоол 13 процентнь болодог юм. Тон үсөөхэн хүнүүд лэ 6 һара үлүүтэй саг соо хүдэлмэригүйдэбэ гээд саашадаа Рейган баталһан байха юм. Гэхэ зуура, правительствын өөрынь баримтануудай ёһоор, тиимэ хүнүүд хүдэлмэригүйшүүлэй 26 гаран процентнь болоно».

ХОТО, ХҮДЭӨГЭЙ hОНИН

БАГШАНАР ШАГНАГДАБА

Ороной дээдэ hургуулинууд мэргэжэлтэдые бэлдэхэ хүдэлмэриин шанар hайжаруулха талаар парти, правительствын заабарине дүүргэлтэ болгон, hуралсалай-методическа хүдэлмэрине саг үргэлжэ нарижуулна, студентнэрэй идейно-политическэ хүмүүжүүлгые дээшэлүүлнэ. Нинтын хүгжэлтын мүнөө үеын гол шухала асуудалнуудые эрдэм наукын хүгжэлтэтэй холбон харуулжа шадаха бэлигые, дээдэ hургуулиин багшанарай мэргэжэлые дээшэлүүлхэ, гэhэн хүдэлмэри энэ талаар тон гүнзэгы удха шанартай.

«Хүдэлмэридөө эрхим амжалта туйлаhанайнгаа түлөө» гэhэн тэмдэгээр дээдэ hургуулинуудта ажалладаг бүлэг хүдэлмэрилэгшэд hаяхан шагнагдаба. Тэдэнэй дунда Буряадай гүрэнэй багшанарай кафедрые даагша, профессор, хэлэ, бэшэгэй эрдэмэй доктор Ц-Ж. Ц. Цыдыпов, мүн проректор, хэлэ, бэшэгэй эрдэмэй кандидат И. И. Осинский гэгшэдтэ энэ тэмдэг барюулагдаа.

Д. АЛЕНКИН.

ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ТЭМДЭГҮҮД

Районоймнай худалдаа наймаанай болон кооперациин эмхи зургаануудта баян дүршэлтэй, нютагайнгаа хүн зоной дунда хүндэтэй болоhон хүдэлмэрилэгшэд олон юм. Тээмэндэ болоhон кооперациин хүдэлмэрилэгшэдэй hайндэр дээрэ Хүндэлэлэй грамотанууд болон дурасхаалта бэлэгүүд ажалай түрүүшүүлдэ барюулагдаа hэн.

Һаяхан баяртай шэнэ мэдээсэл абтаба. Гүрэнэй худалдаа наймаанай болон эд хэрэглэгшэдэй кооперациин хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзуудай ЦК «Совет эд хэрэглэгшэдэй кооперациин отличник» гэhэн хүндэлэлэй тэмдэгээр Бэшүүрэй райпотребсоюзай долоон хүдэлмэрилэгшэдые шагнаба. Тусхайлбал, Бэшүүрэй сельпогой ажахын магазинине даагша Л. Н. Попова, Охин-Булагай рабкоопой худалдаа наймаанай таhагые даагша И. И. Коробенкова, Бэшүүрэй райпотребсоюзай автобазын жолоошон Г. А. Тимошенко болон бусад энэ тэмдэгээр шагнагдаа. Һүүлэй хэдэн жэлэй туршада райпотребсоюзай 43 хүдэлмэрилэгшэ хүндэлэлэй тэмдэгээр шагнагдаhан байна. Мүнөөдэр тэдэнние худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй hайндэрөөр дашарамдуулан үшөө дахин халуунаар амаршалнабди.

Н. МИТЫПОВА.

Республикымнай мэдээжэ уран зохёолшод Чимит-Рыгзен Намжилов, Иван Игумнов, Гунга Чимитов гэгшэд үхибүүдэй зунай амаралтын боложо байгаашье hаань эдир уншагшадтаяа уулзалгануудые үнгэргэhөөр. Эдэ үдэрнүүдтэ нарин сэмбын комбинадай «Челночек», хэлхэз холбооной обкомой «Спутник», локомотив-вагон заhабарилгын заводой «Березка» гэhэн пионернүүдэй лагерьнуудта уран зохёолшод ошоод, үхибүүдтэ зорюулагдаhан номууд тухай хөөрэжэ, эдир уншагшадай олон асуудалнуудта харюусажа, пионернүүдые баясуулhан байна.

Улаан-Үдэ хотын Октябрьска райондо түргэн туhаламжа үзүүлдэг городской

УУЛЗАЛГАНУУД, УУЛЗАЛГАНУУД

больницын агит-талмай дээрэ больницын хүдэлмэрилэгшэд, дүтэ hуудаг хүн зон суглараа. Эндэ болоhон уулзалгада поэт Андрей Румянцев зохёохы хүдэлмэри тухайгаа хөөрөөд, өөрынгөө шүлэгүүдые уншаба.

Һаяын үдэрнүүдтэ, мүн тиихэдэ август hарада үшөө хэдэн уулзалганууд болохоор хараалагдана.

Е. ОСОДОЕВА.

ХОТЫН АГИТ-ТАЛМАЙНУУДААР.

Ленинэй орденто мяхаконсервын комбинадай хүдэлмэришэд сүлөө сагтаа газаагуураа түхеэрэгдэhэн агит-талмайдаа сугларжа, комбинадайнгаа, районойнгоо хүтэлбэрилэгшэдтэй, юристнүүдтэй уулзалгануудые үнгэргэжэ, hонирхоhон асуудалнуудтаа тодорхой харюунуудые абажа байдаг болонхой.

Мэнэ hаяхана комбинадай хүдэлмэрилэгшэдэй ажаhуудаг Дорожно үйлсэдэхи агит-талмайда үнгэргэгдэhэн уулзалгада Октябрьска районой юристнүүд, милициин хүдэлмэрилэгшэд хабаадалсаба. Жэшээнь, Октябрьска районой прокуратурын хүдэлмэрилэгшэ Цыдыпов, милициин хүдэлмэрилэгшэ, районой нинтын советэй түрүүлэгшэ Киреев гэгшэд энэ уулзалгада хабаадахадаа, сугларгашадай hонирхоhон олон тоото асуудалнуудта харюусаhан байна. Тус үйлсэдэ ажаhуугшад тосхоной үйлсэ, талмайнуудта, нинтын газарнуудта журам hайжаруулха тухай hанамжа дурадхалнуудаа хэлэбэ.

Мүн Советскэ районой Липховоиной нэрэмжэтэ (Первомайска) үйлсын 3-дахи гэрэй дэргэдэ эмхидхэгдэhэн агит-талмай дээрэ hонирхолтой уулзалга болобо. Постышевой нэрэмжэтэ пионернүүдэй Ордоной сэсэг ургуулагшадай кружогые хүтэлбэрилэгшэ Л. Н. Павлова эндэ сугларагшадта комнатын болон саад соо, ургуулагдадаг сэсэгүүдэй хойноhоо харууhа яагаад эмхидхэхэ, ургуулха «нюусанууд» тухайгаа дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгэhэн байна. Энэ уулзалгада хабаадаhан Буряадай АССР-эй Дотоодын хэрэгүүдэй министерствын ГАИ-гай хүдэлмэрилэгшэ Н. А. Аксенова харгын дүрим сахиха тухай хөөрэhэн байна.

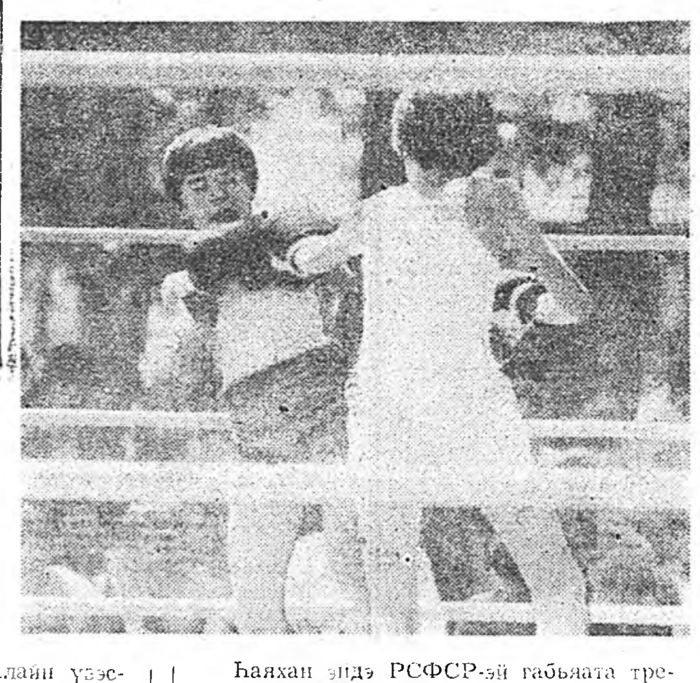
Манай корр.

ХУХЮУ СЭНГҮҮ АМАРАЛТА

Номин тунгалаг Байгал далайн үзэсхэлэнтэ гоё байгаалитай Энхэлук нютагта республикын эдир спортсменүүдэй лагерь түбхинэнхэй. Эндэ республикын спортивна hургуулинуудай hурагшад амарна. Мүн Якадай АССР-эй, БАМ-ай түмэр зам баригшадай үхибүүд ерэжэ, эдэнэртэй амарhан байна.

Северомуйскhаа тренер Солбон Цыбиковэй хүтэлбэри доро үхибүүд амархаяа ерэhэн юм. Тэдэнэр эгээл журамтай бэрхэнүүд, хөөрэхэ дуратай, элдэб наадануудта эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг байгаа. Дэлхэй дээрэ эгээл ута Северомуйска тоннель тухай, тэрэнние малтагшад тухай тэдэнэр хамта амаржа байhан нүхэдтөө hонирхолтойгоор хөөрэжэ үгөө. Иимэ хөөрэлдөөнүүд лагерьта үдэшэ бүхэндэ үнгэргэгдэжэ байдаг юм.

Спортивна лагерь hэн хадань үхибүүд үдэртөө hуралсал, hорилго гарадаг, уhанда тамардаг, футбол, волейбол, шатар, даам, теннис наададаг, ГТО-гой комплексын норыонуудые тушаадаг байна.

Һаяхан эндэ РСФСР-эй габьяата тренер А. Б. Ринчиновэй дурасхаалда зорюулагдаhан боксоор заншалта зургаадахи мүрысөөн болоhон байна. Мүрысөөндэ Сибирь болон Алас Дурна зүгэй хото городуудай, Казахстанай боксёрнууд ерээ юм. Мүрысөөнэй hүүлээр үшөө нэгэ hонирхолтой уулзалга болобо. Токиогой Олимпиин наадануудай мүрысөөндэ хабаадалсажа, мүнгэн медальда хүртэhэн, СССР-эй габьяата мастер Веллингтон Баранников тэдэнэртэ айлшаар ерэжэ, уулзалга үнгэргөө. Тэрэ эдиршүүлэй олон тоото асуудалнуудта харюусаhан байна.

Ингээд түрүүшын ээлжээндэ амарhан үхибүүд нютаг нугануудаа бусаба. Удаадахи — хоёрдохи, гурбадахи ээлжээндэ үшөө хоёр зуугаад үхибүүд ишэ ерэжэ амарха юм. Амаралтые хухюун сэнгэлигээр үнгэргэхэ болоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: **боксоор мүрысөөнэй үедэ.**

В. ПЛУТТЫН фото.

ТҮРҮҮ ДҮРШЭЛТЭЙНЬ ТАНИЛСАНА

Хүдөөгэй түрүү библиотекэнүүдэй хүдэлмэритэй, түрүү дүй дүршэлтэй танилсаха зорилготойгоор Тувын болон Хакассиин библиотекын хүдэлмэрилэгшэд манай район айлшалан ерэнхэй. Тэдэнэр районой түб hууринай, хүдөө нютагай хэдэн библиотекэнүүдтэ хүрөөд байхадаа, шаралдайнхидан хүдэлмэрине hайшаагаа.

Шаралдайн библиотекэ районой доторoo эрхимүүдэй нэгэн гэжэ тоологдодог. Эндэ баян дүршэлтэй Мария Семеновна Ивановагай хүтэлбэри доро Т. М. Андреева, Н. Т. Варфоломеева гэгшэд hайндэрнүүдтэ гү, али ямар нэгэн уран зохёолшо, поэдэй түрэhэн үдэртэ зорюулжа номой выставкэ эмхидхэдэг юм. Тиихэдэ уншагшадай конференци, аман үгын журнал үнгэргэдэг.

Шаралдайн библиотекэ соо хүдөөгэй ажалшад болон мэргэжэлтэдтэ зорюулагдаhан туhаламжын, hүүлэй туйлалтануудай, түрүү дүй дүршэлэй номуудтай булангууд бии. Тэдэнэй дунда мэдээжэ уран зохёолшо Исай Калистратович Калашниковта зорюулагдаhан булан олоной анхарал татадаг. Эндэ И. Калашников тухай хөөрэhэн, номуудыень шүүмжэлhэн статьянууд, фотозурагууд, тиихэдэ тэрэнэй номууд: «Һүүлшын сухарилта», «Мүрдэлгэ», «Шабха», «Шэнэ сагай шэнжэ», «Шуhата зэбүүн саг» гэхэ мэтэшэнэн олоор табигданхай. Шаралдай тосхондо түрэhэн нютагайнгаа хүбүүнэй дурасхаалые мүнхэлhэн энэ булан ерээдүйдэ уран зохёолшын музейн эхин гээшэ гэжэ бодомжолоо hэм.

В. НОСКОВ.
Мухар-Шэбэрэй район.

3 ОЧКОТОЙ БУСАБА

Манай Улаан-Үдын «Локомотивай» футболистнууд наадандайнгаа түрүүшын дүхэригэй hүүлшын хоёр уулзалга үнгэргэхөөр Сибириин хото городууд руу ошоhон байна.

Зоны үнинэй командануудай нэгэн Томскын «Манометрэй» футболистнуудтай уулзахадаа, «Локомотивай» команда 1 : 0 тоотойгоор илаба. Гол добтологшодой нэгэн Александр Алферов бүмбэгэ оруулаа.

Тэрэшэлэн Красноярскын «Автомобилист» командын стадион дээрэ ээлжээтэ уулзалгаяа үнгэргэhэн «Локомотивай» футболистнууд hүүлшын хоёр уулзалгада олоhон гурбан очконь «Локомотивые» нэгэ бага урид гаргаба.

Сибирь болон Алас Дурна зүгэй зонодо наададаг команданууд амаралтада гараба. Наадананнь хоёрдохи дүхэриг августын 6-haa эхилхэ.

Манайда Томскын «Манометрэ» команда айлшаар ерэхэ юм. Удаадахи наадан августын 10-да үнгэргэгдэхэ. Энэ үдэр Красноярскын «Автомобилист» командатай улаанүдынхид өөрынгөө стадион дээрэ уулзаха.

Т. БАДМАИН.

ХААНА, ЮУН БОЛОХОБ

△ Комсомольско арал дээрэ мүнөөдэр үдэрэй 11 часhаа хотын ажалшадай сэнгэлгэ, найр зугаа наадан дэлгэгдэхэ. «Электромашина» заводой, горпромторгын, горпищеторгын хүдэлмэрилэгшэд, алба хаагшад эндэ ерэжэ амарха, концерт наада хараха юм.

△ Буряадай АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ, мүн хотын предприятинуудай стадионууд дээрэ эрэшүүлэй болон эдиршүүлэй дунда республикын түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн футболоор үнгэргэгдэхэнь.

△ «Спартак» бүлгэмэй стадион дээрэ спортын бүлгэмүүдэй дунда hур харбалгаар Улаан-Үдэ хотын түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн үглөөнэй 10 часhaa эхилхэ.

△ Буряадай АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ «Трудовые резервы» бүлгэмэй эдиршүүлэй дунда хүнгэн атлетикээр мүрысөөнүүд үнгэргэгдэхөөр хараалагдана. Мүрысөөн үглөөнэй 10 часта захалха.

△ Ленинэй, Ажалай Улаан Тугай ордентуудай ЛВРЗ-гэй, авиационно заводуудай стадионууд дээрэ футболоор цехүүд хоорондын наадан болохоор хүлеэгдэнэ.

△ Улаан-Үдын ипподром дээрэ мүнөөдэр үдэрэй 10 часhaa республикын Дотоодын хэрэгүүдэй министерствын хүдэлмэрилэгшэдэй дунда спортын олон зүйлөөр hонирхолтой мүрысөөнүүд үнгэргэгдэхэ юм.

△ Улаан-Үдын аяншалга болон экскурсиин бюрогой хүдэлмэрилэгшэд хото соогуур hонирхолтой аяншалга дурадхана. Жэшээнь, Благовещенск, Шэтэ хотонуудhaa ерэhэн бүлэг аяншалагшад хотын түүхэтэ газарнуудтай танилсаха, этнографическа музей хүрэхэ. Зүүн Сибириин түмэр замай хэлхээ холбооной, телеграфно-телефонно станциин хүдэлмэрилэгшэд Новоселенгинск ошохо, нүгөөдэ заримашуулынь Сурхайта нуурай эрьедэ амарха, сэнгэхэ. Ленинградhaa ерэhэн айлшад Буряадай АССР-эй арадай ажахын туйлалтануудые харуулhан выставкэ хараха, хото соогуур аяншалхань.

Манай корр.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Июлиин 24-hөө 30 хүрэтэр

ВОСКРЕСЕНИ, 24
ХУДАЛДАА НАЙМААНАЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ ҮДЭР
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — «Зарядкадаа зогсогты!» 9.55 — Спортын hонин. 10.10 — «Будильник». 10.40—«Советскэ Союзда алба хэнэбl» 11.40 — «Элүүр энхэ байлга» — эрдэм дэлгэрүүлгын программа. 12.25 — «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ дамжуулга. 12.55 — Хүдөөгэй ажал хэрэгүүд». 13.55 — «Хүгжэмтэ киоск». 14.25 — «Сименон Болевар—сүлөөлэгшэ»—Латиин Америкын арадуудай сүлөөлэлгын хүдэлөөнэй вождиин түрэhөөр 200 жэлэй ойдо. 14.55 — 15.10 — Забhарлалга. 15.10 — «Мүнөөдэр—худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй үдэр». 16.20 — Лопе де Вега. «Хатарай багша»—Совет Армиин Түбэй академическэ театрай табиhан фильм-зүжэг. 18.35 — СССР-эй арадуудай зунай VIII Спартакиада. Нэгэ нэгэээ дууряан тамаралга. 19.00 — Уласхоорондын hонин. 19.45—«Страшная история», «Волшебное кольцо» — мультфильмнууд. 20.10 — «Экран дээрэ поэт». В. Маяковскиин хабаадалгатай «Барышня и хулиган» гэжэ уран hайханай фильм. 21.00—Аяншалагшадай клуб. 22.00—«Время». 22.35—СССР-эй арадуудай зунай VIII Спартакиада. Уран hайханай гимнастика. 23.35 — Шэнэ hонин. 23.40—Спортын hонин.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — Зарядкадаа зогсогты. 9.20 — Телевизионно баримтата фильмүүдэй программа. 9.50 — «Би—мүнөөдэр ба үглөөдэр». 10.20 — «На материнском поле»—телевизионно баримтата фильм. 10.50 — «Акунк», гэдэг этнографическа ансамблиин концерт. 11.25 — А. М. Горький. «Үхибүүн наhан». 12.10 —«Хабиб—повелитель змей» —үхибүүдтэ зорюулагдаhан фильм.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 25
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55—Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40—Үглөөнэй гимнастика. 9.55—Спортивна мэдээсэл. 10.10—«Карьяла» ансамбль хатарна». 10.40— «Ан амитадай аймагта». 11.40— «Красная юрта»—уран hайханай фильм. 12.45— Шэнэ hонин. (12.50 хүрэтэр). 15.15— Шэнэ hонин. 15.35 — Баримтата фильмүүд. 16.25—В. Стародубровский ба В. Самолетов фортепиано дээрэ наадаха. 16.45—hурагшадта зорюулагдаhан дамжуулга. 17.35— Л. Соболевой зохёолнуудай хуудаhануудаар.

Улаан-Үдэ. 18.30—Зохёохы ажалтанай бүтээлнүүд (буряадаар). 19.05— «Байгал»—мэдээсэлэй программа.

Москва. 19.40— «Уренгой—Ужгород» гэжэ газ дамжуулха сорго хоолойн линейнэ хубиин Зүүн участогай барилгын дүүрэhэн тухай. 20.10 — «По тому же пути»—уран hайханай фильм. (1-дэхи ба 2-дохи сери). (Куба). 22.00— «Время». 22.35 — РСФСР-эй арадай артист, композитор Б. Терентьевэй зохёохы үдэшэ. 00.05— «Мүнөөдэр —түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55— Дамжуулгын программа. 9.00—Үглөөнэй гимнастика. 9.20—Эрдэм дэлгэрүүлгын фильмүүд. 9.45 —«Аршин Мал-Алан» —уран hайханай фильм. 11.20—«Эрдэм ухаан ба ажабайдал». 11.50— «Театр тухай хөөрөөн». Ю. А. Завадскиин гэртэ. 12.15 — «Будильник». 13.15 «Три веселые смены» —үхибүүдтэ фильм (1-дэхи сери). «Селюжонок». 14.20—Баримтата фильмүүд. 15.10—«Ород хэлэн». 15.40— Мультфильмнүүд. 16.00 — «Мүнөөдэрэй түрэ хуримуудта арадай ёhо заншалнууд тухай». 16.30—Шэнэ hонин.

Улаан-Үдэ. 17.55— 60 жэлэй ойдо зорюулагдана. «Кооперациин ленинскэ түсэбэй ёhoop».

ВТОРНИК, 26
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55—Дамжуулгын программа. 9.00— «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.55—Спортивна мэдээсэл. 10.10 — Мультфильмнүүд. 10.35—«По тому же пути» —уран hайханай фильм (1-дэхи ба 2-дохи сери). 12.55—«Мелодии озера Дружбы»—фильм-концерт. 12.50— Шэнэ hонин. (12.55 хүрэтэр). 15.15—Шэнэ hонин. 15.35 — Баримтата фильм. 16.35 —Ян Сибелиус. Ре-минор квартет. 17.05— «Архитектурада портрет». 17.35—«Манай корреспондентнүүд хөөрэнэ».

Улаан-Үдэ. 18.05—«Байгал» —мэдээсэлэй программа (буряадаар). 18.35—«Саян» — хүдөөгэй ажалшад тухай дамжуулга. 19.05— «Жетени» — киноочерк. 19.15— «Бултанда хэрэгтэй албан» гэhэн дамжуулга.

Москва. 19.45 «Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ». 20.00—«Манай саад». 20.35—ВЛКСМ-эй XIX съездын делегат, Рязанска областиин Милославска районой хүдөө ажахын управлениин ахамад инженер В. Мещеряков тухай очерк. 20.55—«Соль земли»— уран hайханай фильм. (1-дэхи сери). 22.00—«Время». 22.35—Спортивна мэдээсэл. 23.05—«Поет Эрнст Буш» —гурбан серитэй баримтата фильм. (3-дахи фильм). 00.05—«Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА.

Москва. 8.55—Дамжуулгын программа. 9.00— Үглөөнэй гимнастика. 9.20—«По семейным обстоятельствам»—уран hайханай фильм (1-дэхи сери). 10.25—Оршон тойронхи байгаалиие хамгаалха тухай баримтата фильмүүд. 11.20 — «Эдиршүүлэй уран бэлиг». 11.50—Мультфильм. 12.00 — «Хуули мэдэхэ гүш?». 12.35—«Три веселые смены»—үхибүүдтэ фильм. «Ошибка Мекоши» —2-дохи сери. 13.40—М. Исаковскиин поэзи. 14.20 «Француз хэлэн». 14.50—«Драматурги ба театр». Вишневский. «Оптимистическая трагедия». 15.35— «ПТУ-нууд тухай эрхим дамжуулгын бү-

СРЕДА, 27
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55— Дамжуулгын программа. 9.00—«Время». 9.40— Үглөөнэй гимнастика. 9.55— Спортивна мэдээсэл. 10.10 — «Аяншалагшадай клуб». 11.10—«Соль земли» —уран hайханай фильм (1-дэхи сери). 12.15—«Эдиршүүлэй уран бэлиг». 12.45 — Шэнэ hонин. (12.50 хүрэтэр). 15.15—Шэнэ hонин. 15.35 — Баримтата фильм. 16.15—Т. Докшицер (труба) ба О. Цинтиньш (орган) И. С. Бахай прелюди гүйсэдхэхэ. 16.40—«Буратиногой выставкэ». 17.15 —Эрдэм дэлгэрүүлгын журнал.

Улаан-Үдэ. 18.00—«Мүрысөөн. Бэдэрэлгэ. Зохёохы ябуулга». 18.30—«Байгал» — мэдээсэлэй программа. 19.00 «Арадай хиналтын экран». 19.30—«Барилга ба архитектура»—киножурнал.

Москва. 19.45—«Мүнөөдэр түби дэлхэй дээрэ». 20.00 — «Кировский завод» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй партийна организациин хүдэлмэри тухай. 20.55—«Соль земли»—уран hайханай фильм (2-дохи сери). 22.00—«Время». 22.35 —Футболоор уласхоорондын нүхэр ёhоной уулзалга. ГДР-эй ба СССР-эй суглуулагдамал команданууд. 00.05 —«Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ». 00.20 — СССР-эй арадуудай зунай VIII Спартакиада. 00.45— Спортивна мэдээсэл.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55— Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.20—«По семейным обстоятельствам» — уран hайханай фильм (2-дохи сери). 10.30 —«Латвида уран зурагай искусствын бүхэсоюзна недели». 11.10—С. Соловейчик. «Ватага «Семь ветров», 4-дэхи түүхэ. «Испытание». 11.50—Эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 12.15—«Таанадта, түрэлхид». 12.45 — Мультфильм. 13.05— «Три веселые смены» —үхибүүдтэ фильм. 3-дахи сери. «Тайна Фенимора». 14.10— СССР-эй арадуудай зунай VIII Спартакиада. Дүрэ буляалдалгын барилдаан. 14.40—Немец хэлэн. 15.10—«Куба» гэhэн национальна ансамблиин концерт. 15.40— «Горизонт».

ЧЕТВЕРГ, 28
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва 8.55 —Дамжуулгын программа. 9.00—«Время». 9.40— Үглөөнэй гимнастика. 9.55— Спортивна мэдээсэл. 10.10 — Баримтата фильм. 10.40 —Мультфильмнүүд. 11.10—«Соль земли»—уран hайханай филм (2-дохи сери). 12.15—«Зелена Гурада (ПНР) үхибүүдэй уран hайханай коллективүүдэй концерт. 12.50 — Шэнэ hонин (12.55 хүрэтэр). 15.15—Шэнэ hонин. 15.35— Баримтата фильмүүд. 16.25— Ф. Пулсык. Хүгжэм. 16.40—«Шатарай hургуули».

Улаан-Үдэ. 17.15 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа.

Москва. 17.45 — Александр Невский» — уран hайханай фильм. 19.30 — Баримтата фильм. 19.45 — «Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ». 20.00 — «Хүн — Хойто зүгтэ». Политическэ шэнжэлэгшэ В. П. Бекетов дамжуулгые хүтэлхэ.

Улаан-Үдэ. 20.30 — «Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар).

Москва. 20.50 — «Соль земли» — уран hайханай фильм (3-дахи сери). 22.00 — «Время». 22.35 — «Умри на коне» — уран hайханай фильм. 23.50 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 00.05 — СССР-эй зунай VIII Спартакиадада. 00.30 — Спортивна мэдээсэл.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 —Үглөөнэй гимнастика. 9.20 — «Во имя жизни» — уран hайханай фильм. 11.00 — Эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 11.50 —Испан хэлэн. 12.20 — «Эжын hургуули». 12.50 — Дөхёогоо үгыт, горнистнар». 13.35 — СССР-эй арадуудай зунай VIII Спартакиада. Дүрэ буляалдалгын барилдаан. 14.05 — hурагшадта зорюулагдаhан дамжуулга. 14.25 — «А. Литвиненко дуулаха». 14.45 — «Соленый пес» — уран hайханай фильм. 15.55 —Фильм-концерт. 16.25 — Шэнэ hонин.

Улаан-Үдэ. 16.30 — «Нажар

ПЯТНИЦА, 29
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.55 — Спортивна мэдээсэл. 10.10 — «Советская Россия» газетын Полярна экспедицидэ хабаадагшадтай hурагшад уулзаха. 11.10 —«Соль земли» — уран hайханай фильм (3-дахи сери). 12.20—Ф. Листын зохёолнууд. Уласхоорондын конкурснуудай лауреат Л. Тимофеева фортепиано дээрэ гүйсэдхэхэ. 12.40 — Шэнэ hонин (12.45 хүрэтэр). 15.15 — Шэнэ hонин. 15.35 — Социалис оронуудай баримтата фильмүүд. 16.15—М. Мусоргский. 16.45 — Ород хэлэн. 17.20 — «Внимание, черепаха» — уран hайханай фильм.

Улаан-Үдэ. 18.45 — Шэнэ hонин (буряадаар). 18.55 — Хүдөөгэй ажалшадта концерт. 19.35 — Киноочерк.

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

Улаан-Үдэ. 20.00 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа. 20.25 — РСДРП-гэй хоёрдохи съездын 80 жэлэй ойдо.

Москва. 20.50 — «Соль земли» — уран hайханай фильм (4-дэхи сери). 22.00 —«Время». 22.35 — РСДРП-гэй хоёрдохи съездын 80 жэлэй ойдо хүгжэмтэ-публицистическэ дамжуулга. 23.45 —«Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 00.00 — СССР-эй арадуудай зунай VIII Спартакиада. 00.25 — Спортивна мэдээсэл.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.20 —Баримтата фильм. 9.40 — «Байгаали шэнжэлэлгэ». Бэшэгүүдтэ харюунууд. 10.20 — Молдавиин телевидениин ба радиогой арадай инструментнүүдэй оркестрэй концерт. 10.55 — М. Шолохов. «Хүнэй хуби заяан». 11.40 —«Шатарай hургуули». 12.10 —«Англи хэлэн». 12.40 —«Завтрак на траве» — үхибүүдтэ фильм. (1-дэхи ба 2-дохи сери). 14.55 — «Ночной дилижанс» —хүгжэмтэ зүжэг. 16.00 — СССР-эй арадуудай зунай VIII Спартакиада. Дүрэ буляалдалгын барилдаан. 16.30 — Шэнэ hонин.

Улаан-Үдэ. 16.35 — Буряадай АССР-эй Гостелерадиогой арадай инструментнүүдэй оркестрэй концерт. 17.05 — «Эрдэм ухаан ба техникэ»—киножурнал. 17.15 — «Хүдэлмэришэдэй зэргэдэ hууриия оло». 17.45 — «Совет спорт» — киножурнал. 17.55

СУББОТО, 30
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.50 — Үглөөнэй гимнастика. 10.05 — Спортивна мэдээсэл. 10.20 — «Спортлотогой» 31-дэхи тираж. 10.30—«Таанадта, түрэлхид». 11.00—«Соль земли» — уран hайханай фильм. (4-дэхи сери). 12.05 — «hайн эд бараа—элбэг ехээр». 12.35 —«Хүн. Газар. Юртэмсэ». 13.20 — Арадай уран бэлиг тухай программануудай «Һолонго» гэжэ уласхоорондын V фестиваль (Норвеги). 13.50 — «Мэдээжэ аад, юрэ бусын юумэн». 15.05 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 15.20 — Совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй политическэ хүдэлмэрилэгшэдэй уулзалга. 16.50 — «Грузида Маяковскиин үдэрнүүд». 17.25 — Политическэ шэнжэлэгшэ Л. А. Вознесенскиин хөөрөөн. 17.55 — Спортивна мэдээсэл. 18.25 — РСДРП-гэй хоёрдохи съездын 80 жэлэй ойдо. Баримтата фильм. 19.35 — «9-дэхи студи». 20.35 — «Верность матери» — уран hайханай фильм. 22.00 — «Время». 22.35 — Останкинадахи концертын студида залуушуулай үдэшэ. 00.05 — Спортивна мэдээсэл. 00.20 — Шэнэ hонин.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 —Физкультура эрхилэгшэдтэ заабаринууд. 9.30 — «Бесмертная песня» — уран hайханай фильм. 10.45 — «Үглөөнэй почто». 11.15 — Баримтата фильм. 12.15 — Саратовай телестудиин программа. 13.15 — Спортивна дамжуулга. 14.00 — «Бидэ БАМ баринабди». 14.30 — «Дуулаябди, нүхэдүүд». 16.10— «Правда великого народа» — олон серитэй баримтата фильм. (4-дэхи фильм). «Дело чести». 17.05 — «Л. 8. Бетховен. «5-

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда. «СССР-эй арадуудай зунай VIII Спартакиадада хабаадагшадта, айлшадта» — амаршалга. «Аэропорт баяр хүргэнэ» — Л. Неретинагай репортаж.

Хоёрдохи хуудаhанда. Мүнөөдэр—Худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй үдэр. «Ажалша хүнүүдтэ hайнаар алба хэхэ»—Ю. Витаевай статья. «Ажалша эхэнэр» — В. Аврамовагай статья.

Гурбадахи хуудаhанда. «Табан жэлэй бата алхам» — ТАСС-ай материал. Хилын саанаhaa.

Дүрбэдэхи хуудаhанда. «Ветеран» — П. Скрипкинэй корреспонденци. «Пионернүүд бэрхээр ажаллана» — А. Плужниковай статья. «Арадай поэзиин эхиндэ» — П. Ярневскиин корреспонденци.

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС: 670000

г. УЛАН-УДЭ, ул. КАЛАНДАРИШВИЛИ, 23. редактор—2-50-96 приемная—2-54-54 зам редактора—2-68-08 зам редактора—2-62-62. отв. секретарь —2-50-52, секретариат—2-66-76 отделы: партийной жизни— пропаганды 2-56-23 промышленности и строительства—2-61-35, сельского хозяйства—2-64-36, 2-63-88 советского строительства и быта—2-69-38 культуры и школ—2-60-21 2-57-63 информации—2-60-91, переводов—2-54-93, писем и селькоров—2-67-81, корректорская—2-33-61 выпускающие—2-35-95, отдел объявлений —2-65-54.

Республиканская типография ственного комитета Бурятской делам издательств полиграфии ной торговли. г. Улан-Удэ, ул. Н-04581. Заказ № 170.